

پدیده آورندگان آزمون ۵ مرداد ۹۷

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام درس	نام طراحان
فارسی و نگارش (۱)	مریم شمرانی - سیدجمال طباطبایی نژاد - محمدجواد محسنی - الهام محمدی - سیدمحمدعلی مرتضوی
عربی زبان قرآن (۱)	ابراهیم احمدی - بهزاد چهانبخش - حسین رضایی - محمد Mehdi رضایی - محمد رضا سوری - فاطمه منصور خاکی
زبان انگلیسی (۱)	میرحسین زاهدی - علی شکوهی - جواد مؤمنی - رضا کیاسalar
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	محمدمصطفی ابراهیمی - سید محمد صالح ارشاد - مهرداد اسپید کار - علی اکبر اسکندری - ایمان چینی فروشن - میثم حمزه‌لوی - امیر هوشنگ خمسه - امیر زراندوز - حمید زرین کفش - حسین سلطانیه - محمد طاهر شعاعی - علی شهرابی - فرشاد فرامرزی - رسول محسنی منش - سروش مؤینی
هندسه (۱) و (۲)	امیرحسین ابومحبوب - سامان اسپهرم - محمد بحیرایی - محمد پوراحمدی - محمد خندان - علی ساووجی - سید عرفان ستوده - شایان عباچی - رضا عباسی اصل - فرشاد فرامرزی - سید سروش کریمی مداھی - سینا محمد پور - صبا مهدوی
فیزیک (۱) و (۲)	محمد اسدی - فرهاد اصغری - اسماعیل امارم - مهدی براتی - ملیحه جعفری - حامد چوقداری - اسماعیل حدادی - فرشید رسولی - مهدی رضا کاظمی - کاظم شاهملکی - عزیزالله علی اصغری - مصطفی فرزانه - بهادر کامران - غلامرضا محبی - امیر محمودی ازانابی - سعید منبری - سید علی میرنوری - حسین ناصحی - نیما نوروزی - سید امیر نیکوبنی نهالی
شیمی (۱) و (۲)	بیژن باغبان زاده - فرزانه پور علیرضا - حامد پویان نظر - امیر رضا پیری نسب - جهان پناه حاتمی - ایمان حسین نژاد - حسن رحمتی کوکنده - مسعود رستمی - منصور سلیمانی ملکان - محمد عظیمیان زواره - میلاد کرمی - مهدی محمدی - امین نوروزی - محمدعلی نیک پیما - سید رحیم هاشمی دهکردی - محمد رضا وسگری

گزینشگران، مسئولین درس و ویژه استواران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
فارسی و نگارش (۱)	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمرانی - مرتضی منشاری	—
عربی زبان قرآن (۱)	فاطمه منصور خاکی	فاطمه منصور خاکی	درویشعلی ابراهیمی - حسین رضایی - سید محمدعلی مرتضوی	—
زبان انگلیسی (۱)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی	—
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	علی شهرابی	ایمان چینی فروشن	حیدر رضا رحیم خانلو - نرگس شیروئی	سید سروش کریمی مداھی - مهرداد ملوندی
هندسه (۱) و (۲)	سینا محمد پور	سینا محمد پور	سید سروش کریمی مداھی - علی ارجمند	فرزانه خاکپاش
فیزیک (۱) و (۲)	سعید منبری	ایمان چینی فروشن	حیدر زرین کفش - سید سروش کریمی مداھی - حامد خاکی - علی فیاض پور	آتنه اسفندیاری
شیمی (۱) و (۲)	ایمان حسین نژاد	ایمان حسین نژاد	محمد سعید رشیدی نژاد - میلاد کرمی - علی حسنه صفت	الهه شهبازی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسئولین دفترچه
مصطفی علیزاده (اختصاصی) - سید محمدعلی مرتضوی (عمومی)	مصطفی علیزاده (اختصاصی) - مصطفی شاعری (عمومی)
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	
مدیر گروه: مریم صالحی	مسئولین دفترچه: الهه شهبازی (اختصاصی) - لیلا ایزدی (عمومی)
فرزانه فتح الله زاده - فاطمه علی یاری	علیرضا سعدآبادی
نظارت چاپ	

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

فارسی (۱)

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

-۶

گزینه «۱»: «مست و هشیار» تضاد / گزینه «۳»: «خطا و حق» تضاد / گزینه «۴»: «تقریب و دوری» تضاد

(فارسی ا، آرایه)

(الهام محمدی)

-۱

نمط: روش، نوع / مکاری: کسی که اسب و اشتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند.

تقریر: بیان، بیان کردن / بدستگال: بداندیش، بدخواه

(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

(مریم شمیرانی)

-۷

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «بُت» در معنای «معشوق» به کار رفته و معنای اصلی خود را ندارد؛ پس مجاز است.

گزینه «۳»: قبح مجازاً شراب / مفعول فعل «بنوش» قبح است.

گزینه «۴»: جهان مجازاً مردم جهان

(فارسی ا، آرایه)

(الهام محمدی)

-۲

گسل کردن: روانه کردن، فرستادن کسی به جایی / مألف: خوگرفته / مندرس: کهنه، فرسوده

(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

(مریم شمیرانی)

-۸

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲» در مورد آفرینش مخلوقات گوناگون است که همگی از فروع روی او (خداآنده) است.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۰)

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

-۳

امالی صحیح کلمه عبارت است از: «خواستم» به معنای «طلبیدم، درخواست کردم، تعابی داشتم».

توجه: خاستم: ایستادم، بر پاشدم

(فارسی ا، املاء، صفحه ۱۳۱)

-۴

وازگان وندی: «دیده، گریان» / واژه وندی - مرکب: «گناهکاران»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شیرین سخن» مرکب / «عجبتر» وندی

گزینه «۲»: «صاحب خبر» مرکب / «بی خبر» وندی

گزینه «۳»: «سیمین بر، سیمین تن، سیمین ذقن»: وندی - مرکب

(فارسی ا، دستور، صفحه ۱۱۸)

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

-۹

گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به تأثیر قضا و قدر در سرنوشت انسان دلالت می‌کند اما در معنی بیت گزینه «۱» آمده است: آسمان و روزگار را از اعمال یا اتفاقات دور بدان. شایسته نیست انسان دانا چیزی را که بی‌گناه است، سرزنش کند (آسمان در سرنوشت ما بی‌تأثیر است).

(فارسی ا، مفهوم، مشابه صفحه ۲۵)

(سیدمحمدعلی مرتضوی)

-۵

گزینه «۴»: «بود» ماضی ساده / «نمی‌دید و می‌کرد» فعل ماضی استمراری

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ندانم ← نمی‌دانم (مضارع اخباری)

گزینه «۲»: رساند ← می‌رساند (مضارع اخباری)

گزینه «۳»: نشود ← نمی‌شود (مضارع اخباری)

(فارسی ا، دستور، صفحه ۱۹)

(محمدپور ممسنی)

-۱۰

ایيات صورت سؤال و بیت گزینه «۳» به کم خویش گرفتن و نادیده گرفتن خود، دلالت می‌کنند.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۵)

(فاطمه منصورکان)

-۱۶

با توجه به ترجمه گزینه‌ها، در جای خالی گزینه «۱» به جای «الخامس» باید «الأول» باید (روز اول از روزهای هفته، روز شنبه است).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «فصل زمستان از سال ایرانی، فصل چهارم است!»

گزینه «۳»: «مراسم عید نوروز در اولین ماه از فصل بهار در ایران برگزار می‌شود!»

گزینه «۴»: «هر سال دوازده ماه و چهار فصل دارد!»

(قواعد اسم)

(حسین رضایی)

-۱۷

«آخر: دیگر» خطاست، متضاد این دو کلمه «آخر: پایان» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: پیروز = برنده ≠ مردود / گزینه «۳»: روشنابی = روشنابی ≠ تاریکی /

گزینه «۴»: شاد = خوشحال ≠ اندوهگین

(ترجمه)

(محمد رضا سوری - نیاوند)

-۱۸

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چهل و پنج منهای سیزده مساوی است با سی و دو: «اثیین و ثلاثین» صحیح است.

گزینه «۲»: هشتاد تقسیم بر چهار مساوی است با بیست: «عشرين» صحیح است.

گزینه «۳»: دوازده ضرب در پنج مساوی است با شصت: «ستين» صحیح است.

(قواعد اسم)

(بهزاد همانیش - قائمشهر)

-۱۹

در گزینه «۱» «الصفحة السادسة» و «الدرس التاسع»، و در گزینه «۳» «اليوم الخامس» و «الشهر الرابع»، و در گزینه «۴» «الفصل التابع» و «المقالة السادسة» عدد ترتیبی هستند و در گزینه «۲» «فقط» «اليوم الثالث» آمده است.

(قواعد اسم)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۲۰

«المؤمنون»: جمع مذکر سالم / «المساكين»: جمع مكسر

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «سُنَّاً»: جمع مكسر / «قوانين»: جمع مكسر

گزینه «۳»: «ينابيع»: جمع مكسر

گزینه «۴»: «عباد»: جمع مكسر / «السموات»: جمع مؤنث سالم

(قواعد اسم)

(حسین رضایی)

عربی زبان قرآن (۱)

-۱۱

«خَيْرٌ مِّنْهَا: بَهْرَةٌ أَرْأَنْ» فقط در این گزینه درست ترجمه شده است.

(ترجمه)

(بهزاد همانیش - قائمشهر)

-۱۲

«لنا»: داریم / «كَلَبٌ»: سگی / «فِي مَزْرِعَتِنَا»: در مزرعه‌مان / «يَقْدِرُ عَلَى سَمَاعٍ»:

می‌تواند بشنود / «صَوْتُ السَّاعَةِ»: صدای ساعت را / «مِنْ مَسَافَةِ»: از فاصله / «أَرْبَعِينَ

قدماً»: چهل قدم

(ترجمه)

(محمد رضا سوری - نیاوند)

-۱۳

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «برادرشان» و «تصیحت می‌کنند» نادرست‌اند.

گزینه «۳»: «اینان ... هستند» و «تصیحت می‌کنند» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «اینان ... هستند» و «تصیحت کرده بودند» نادرست‌اند و «عند»

ترجمه نشده است.

(ترجمه)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

-۱۴

«هؤلاء تلميذات فائزات»: اینان (این‌ها) دانش آموزان موقّتی هستند!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «هؤلاء النساء»: این زنان

گزینه «۳»: «هذه الأحجار»: این سنگ‌ها

گزینه «۴»: «هذا الطالبان»: این دانش آموزان

(ترجمه)

(محمد رضا سوری - قائمشهر)

-۱۵

همانطور که در کتاب درسی نیز بیان شده، طول قد زرافه شش متر است، نه سه متر.

(درک مطلب و مفهوم^۳)

ترجمه متن در کمطلب:

برخی مردم می‌پرسند: خداوند هر زیبایی را در دنیا پدید آورده است و بر هر چیزی توانست، پس چرا فرشتگانش را برای رساندن رسالت‌نفرستاد؟ چرا پیامبر (ص) را به قدرت عجیب مجذب نکرد که ما را مجبور به ترک کارهای بدمان کند؟ خداوند به آنان پاسخ می‌دهد: «و پیش از تو، جز مردانی را که به آن‌ها وحی می‌کردیم، نفرستادیم» بله! پیامبران خدا همگی از (جنس) بشر هستند، با تمام آن‌جهه از غراییز و عواطف انسانی که بشر دارد، تا درد را احساس کنند و نیاز را در کنند، همان‌طور که دیگران حس می‌کنند و درک می‌کنند، ولی فرشتگان به خوبی قادر به درک این امور و اطلاع از آن‌جهه در اعماق وجود انسان می‌چرخد، به طور واضح نیستند!

(کتاب یامع) -۲۶

در متن نشانه‌ای وجود ندارد که بگوید: «فرشتگان قادر به ابلاغ کلام از سوی خدا نیستند!»

(درک مطلب و مفهوم) -۲۷

(کتاب یامع) -۲۷

کسانی که سوال مطرح شده در متن را می‌پرسند از مشرکان هستند! نادرست است، زیرا اشاره شده که آنان به قدرت خدا بر دنیا و زیبایی‌اش آگاهند.

(درک مطلب و مفهوم) -۲۸

(کتاب یامع) -۲۸

مناسب‌ترین عنوان برای این متن، «بلاغ رسالت» است که محتوای کلی متن را می‌رساند.

(درک مطلب و مفهوم) -۲۹

(کتاب یامع) -۲۹

در این متن، چهار فعل ماضی وجود دارد: «أوجَدَ، مَا أَنْزَلَ، مَا جَهَّرَ، مَا أُرْسَلَنَا»

(درک مطلب و مفهوم) -۳۰

(کتاب یامع) -۳۰

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها: «یجیب»: جواب می‌دهد / «یدور»: می‌چرخد / «یشعر»:

احساس می‌کند

(درک مطلب و مفهوم) -۳۰

(کتاب یامع) -۲۱

«الحمد لله»: سپاس برای خداست / «الذى»: که / «خلق»: آفرید / «السموات و الأرض»: آسمان‌ها و زمین / «جعل»: قرار داد، نهاد / «الطلبات»: تاریکی‌ها / «السور»: روشنایی

(ترجمه) -----

(کتاب یامع) -۲۲

ترجمه درست عبارت: «آن در استان فارس واقع است. (قرار دارد)»
(ترجمه) -----

(کتاب یامع) -۲۳

عبارت صورت سؤال (یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است) و عبارت گزینه «۱» (بنده‌گان خدای رحمان، شب و روز می‌اندیشند) هر دو دعوت به تفکر می‌کنند و بر اهمیت آن تأکید دارند.

(درک مطلب و مفهوم) -----

(کتاب یامع) -۲۴

گزینه «۲»: رایانه / خرما / سیب / انار
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: چاچانه / کارخانه / بیمارستان / موزه
گزینه «۳»: گرگ / سگ / رویاه / گاو
گزینه «۴»: پرستار / پلیس / آهنگر / خلبان

(درک مطلب و مفهوم) -----

(کتاب یامع) -۲۵

«سادس: ششم» عدد ترتیبی بوده و مناسب معنای این جمله نیست. (صحیح: سیّة).
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: هر فصلی سه ماه دارد.

گزینه «۳»: هر هفته هفت روز دارد.
گزینه «۴»: فصل سوم در سال ایرانی، سرد است.

(ترجمه) -----

(پوادر مؤمن)

-۳۶

ترجمه جمله: «کلمه "their" که زیر آن خط کشیده به "men" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۳۷

ترجمه جمله: «طبق متن، کدام جمله صحیح است؟»

«انگلیسی یکی از مهم‌ترین زبان‌هاست، زیرا مردم بسیاری از آن استفاده می‌کنند.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۳۸

ترجمه جمله: «طبق متن، یادگیری یک زبان با شنیدن آغاز می‌شود.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۳۹

ترجمه جمله: «طبق متن، کدام جمله نادرست است؟»

«سلام و احوال پرسی بخشی از رفتار اجتماعی ما نیست.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۴۰

ترجمه جمله: «ضمیر "it" در جمله آخر متن به "the language" «زبان» اشاره

می‌کند.»

(درک مطلب)

زبان انگلیسی (۱)

-۳۱

(میرمسین راهدی)

ترجمه جمله: «الف: من بدجور گرسنه هستم.»

«ب: یک لحظه منتظر بمان. سریعاً برایت مقداری نان و پنیر خواهم آورد.»

نکته مهم درسی

برای کارهای آنی و بدون برنامه‌ریزی در آینده از "will" استفاده می‌شود.

(گرامر)

-۳۲

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «الف: آیا برنامه دارید فوتبال بازی کنید؟»

«ب: نه، من قصد دارم مسابقه را در تلویزیون تماشا کنم.»

نکته مهم درسی

چون تماشا کردن تلویزیون با برنامه‌ریزی قبلی انجام خواهد شد، از "be going to" استفاده می‌شود.

(گرامر)

-۳۳

(پوادر مؤمن)

ترجمه جمله: «امروزه، زندگی در دهکده‌هی خان متفاوت از چیزی است که قبل از

ورود آن دو شرکت بود.»

(درک مطلب)

-۳۴

(پوادر مؤمن)

ترجمه جمله: «اگر شرکت‌ها کار را متوقف نکنند، جنگل در زمان کوتاهی به‌طور

کامل ناپدید خواهد شد.»

(درک مطلب)

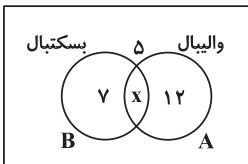
-۳۵

(پوادر مؤمن)

ترجمه جمله: «حیوانات به خاطر این‌که سر و صدای خیلی زیادی وجود دارد، به

مکان‌های دیگری رفت‌هاند.»

(درک مطلب)

$$\text{فقط والیبال} = A - B$$

$$\text{فقط بسکتبال} = B - A$$

$$\text{هیچ یک از دو رشته} = (A \cup B)'$$

$$n(U) = n(A \cup B) + n((A \cup B)')$$

$$\Rightarrow n(U) = n(A - B) + n(B - A) + n(A \cap B) + n((A \cup B)')$$

$$40 = 12 + 7 + x + 5 \Rightarrow x = 16$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۱۶ تا ۲۱)

(مهرداد اسپیدکار)

-۴۵

جمله عمومی دنباله خطی به صورت $t_n = an + b$ می باشد. a و b را به

کمک جملات سوم و پنجم محاسبه می کنیم.

$$\begin{cases} t_3 = 3a + b = 11 \\ t_5 = 5a + b = 15 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3a + b = 11 \\ 5a + b = 15 \end{cases} \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow b = 5$$

بنابراین جمله عمومی دنباله خطی به صورت $t_n = 2n + 5$ می باشد. برای

این که بینیم دنباله چند جمله کمتر از ۱۰۰ دارد باید

نامعادله $100 > t_n$ را حل کنیم.

$$t_n < 100 \Rightarrow 2n + 5 < 100 \Rightarrow 2n < 95 \Rightarrow n < 47.5$$

$$\xrightarrow{n \in \mathbb{N}} n \in \{1, 2, \dots, 47\}$$

بنابراین جملات اول تا چهل و هفتم دنباله همگی کمتر از ۱۰۰ هستند

یعنی دنباله ۴۷ جمله کوچکتر از ۱۰۰ دارد.

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۱۶ تا ۲۱)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۴۱

$$a_7 = 2b + b = 3b \quad , \quad a_1 = b + b = 2b$$

$$d = a_7 - a_1 \Rightarrow -4 = 3b - 2b \Rightarrow b = -4$$

$$a_1 = 2b = 2 \times (-4) = -8$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

(علی شهرابی)

-۴۲

$$\frac{a_7}{a_5} = 3 \Rightarrow \frac{a_1 + 6d}{a_1 + 4d} = 3 \Rightarrow 3a_1 + 12d = a_1 + 6d$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 6d = 0 \xrightarrow{\times \frac{1}{2}} a_1 + 3d = 0 \Rightarrow a_4 = 0$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۴۳

اگر A مجموعه اعداد صحیح زوج و B مجموعه اعداد صحیح فرد باشد،

در این صورت گزینه های «۱» و «۲» و «۳» همگی نامتنایی هستند.

(مجموعه اعداد صحیح را مجموعه مرجع در نظر بگیرید.)

$$A = \{ \dots, -4, -2, 0, 2, 4, \dots \}$$

$$A - B = A$$

$$B' = \{ \dots, -4, -2, 0, 2, 4, \dots \}$$

(ریاضی - مجموعه، الگو و دنباله - صفحه های ۵ تا ۷)

(ایمان پنی فروشن)

-۴۴

مطابق نمودار ون، تعداد افرادی که به هر دو رشته علاقه مند هستند را x

فرض می کنیم، داریم:

(همید زیرین کفشن)

-۴۹

$$A : 3, 8, 13, 18, 23$$

$$B : 8, 11, 14, 17, 20, 23$$

دنباله جملات مشترک

در این دنباله جمله اول، قدر نسبت و جمله عمومی آن برابر است با:

$$a_1 = 8, d = 23 - 8 = 15$$

$$\frac{a_n = a_1 + (n-1)d}{a_n = 8 + (n-1)15 = 15n - 15 + 8}$$

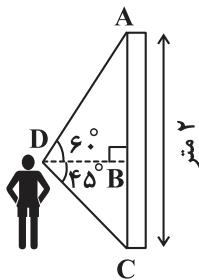
$$\Rightarrow a_n = 15n - 8$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(سید محمد صالح ارشاد)

-۵۰

مطابق شکل در مثلث ABD داریم:

$$\tan 60^\circ = \frac{AB}{BD}$$

$$\Rightarrow AB = \underbrace{\tan 60^\circ}_{\sqrt{3}} \times BD = \sqrt{3}BD$$

و در مثلث CBD داریم:

$$\tan 45^\circ = \frac{BC}{BD} \Rightarrow BC = \underbrace{\tan 45^\circ}_1 \times BD = BD$$

با توجه به آن که طول تابلو برابر AC است، داریم:

$$AC = AB + BC \Rightarrow AC = \sqrt{3}BD + BD = BD(\sqrt{3} + 1)$$

$$\frac{AC = \gamma}{BD(\sqrt{3} + 1) = \gamma} \Rightarrow BD = \frac{\gamma}{\sqrt{3} + 1} \times \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{3} - 1} = \sqrt{3} - 1$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

(رسول مفسنی منش)

-۴۶

$$3x - 14 < x \leq 5x + 16 \Rightarrow \begin{cases} 3x - 14 < x \rightarrow x < 7 \\ x \leq 5x + 16 \rightarrow x \geq -4 \end{cases}$$

$x \in \mathbb{Z}$
 $-4 \leq x \leq 6$

$$\text{پس } 6 - (-4) + 1 = 11$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳ تا ۵)

(محمد مهندی‌فر ابراهیمی)

-۴۷

تعداد مربع‌های رُنگی در شکل اول برابر $4^3 - 3^2$ و در شکل دوم

$$\text{برابر } 4^2 - 3^2 \text{ و در شکل } n \text{ ام برابر } (n+2)^3 - (n+1)^3$$

$$t_n - t_{n-1} = ((n+2)^3 - 4) - ((n+1)^3 - 4) = (n+2)^3 - (n+1)^3$$

$$= n^3 + 4n^2 + 4 - (n^3 + 2n^2 + 1) = 2n^2 + 3$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

(علی‌اکبر اسلندری)

-۴۸

یازده واسطه به صورت زیر هستند.

$$3, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 192$$

چهارمین واسطه

$$a_{13} = a_1 q^{13-1} = 192 = 3q^{12} \Rightarrow q^{12} = 64 \Rightarrow (q^2)^6 = 2^6 \Rightarrow q^2 = 2$$

با توجه به دنباله بالا جمله اول $a_1 = 3$ و جمله سیزدهم $a_{13} = 192$

است. حال با توجه به رابطه عمومی دنباله هندسی داریم:

$$a_{13} = a_1 q^{13-1} \Rightarrow 192 = 3q^{12} \Rightarrow q^{12} = 64 \Rightarrow (q^2)^6 = 2^6 \Rightarrow q^2 = 2$$

با فرض $a_1 = 3$ ، چهارمین واسطه، جمله پنجم این دنباله هندسی

می‌شود:

$$a_5 = a_1 q^4 = a_1 (q^2)^2 = 3 \times (2)^2 = 12$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(مهرداد اسپیدکار)

-۵۵

در دنباله هندسی ... ۱, ۲, ۴, ۸, ... جمله اول و قدرنسبت به ترتیب
 $a_1 = 1$ و $q = 2$ می باشد. اگر مجموع n جمله اول بیشتر از 2050 باشد باید $S_n > 2050$. بنابراین:

$$S_n = \frac{a_1(q^n - 1)}{q - 1} > 2050 \Rightarrow \frac{1 \times (2^n - 1)}{2 - 1} > 2050$$

$$\Rightarrow 2^n - 1 > 2050 \Rightarrow 2^n > 2051 \quad \frac{2^11 = 2048}{2^{12} = 4096} \rightarrow 2^{12} = 4096 > 2051$$

$$\Rightarrow n \geq 12 \Rightarrow \text{حداقل تعداد جملات} = 12$$

(مسابان اـ صفحه های ۳ ۶ ۷)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۵۶

$$a_5 = S_5 - S_4 = (2^{5+3} - 8) - (2^{4+3} - 8)$$

$$= 2^8 - 2^7 = 256 - 128 = 128$$

(مسابان اـ صفحه های ۳ ۶ ۷)

(رسول محسنی منش)

-۵۷

ابتدا α و β را از پراتزها فاکتور می گیریم:

$$\alpha\beta(\alpha^2 - \Delta\alpha + 2)(\beta^2 - \Delta\beta - 2)$$

از طرفی از خود معادله می فهمیم که $x^2 - \Delta x = -1$ پس به جای $\alpha^2 - \Delta\alpha + 2$ و $\beta^2 - \Delta\beta - 2$ مقدار (-1) می گذاریم، $\alpha\beta$ هم که ضرب ریشه هاست که (1) می شود:

$$\alpha\beta(\alpha^2 - \Delta\alpha + 2)(\beta^2 - \Delta\beta - 2) = -3$$

(مسابان اـ صفحه های ۷ ۱۰ ۱۱)

(امیر هوشگ فمسه)

-۵۸

$$\frac{y_A \times 4}{2} = 6 \Rightarrow y_A = 3 \quad \text{مساحت مثلث برابر است با:}$$

$y = ax^2 + bx + c$ چون عرض از مبدأ سهمی برابر 3 می شود، پس معادله منحنی خواهد بود.

$$2 \times 6 = \frac{c}{a} \Rightarrow 12 = \frac{3}{a} \Rightarrow a = \frac{1}{4}$$

$$2 + 6 = \frac{-b}{a} = \lambda \Rightarrow -\frac{b}{1/4} = \lambda \Rightarrow b = -2$$

$$f(x) = y = \frac{1}{4}x^2 - 2x + 3 \Rightarrow y_{\min} = -\frac{\Delta}{4a} = -\frac{4 - 4(\frac{1}{4})(3)}{4(\frac{1}{4})} = -1$$

(مسابان اـ صفحه های ۱۰ ۱۳)

(علی‌اکبر اسکندری)

-۵۱

$$d = a_2 - a_1 = 7 - 3 = 4$$

$$S_n = \frac{n}{2}[2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{15} = \frac{15}{2}[2 \times 3 + (15-1) \times 4]$$

$$\Rightarrow S_{15} = \frac{15}{2}[8 + 56] = 15 \times 31 = 465$$

(مسابان اـ صفحه های ۲ ۵ ۷)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۵۲

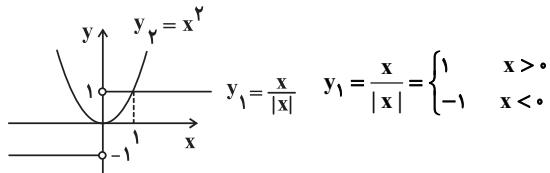
$$|\frac{1}{\alpha} - \frac{1}{\beta}| = |\frac{\beta - \alpha}{\alpha\beta}| = \left| \frac{\frac{\sqrt{\Delta}}{c}}{\frac{a}{c}} \right| = \left| \frac{\sqrt{1+24}}{\frac{a}{c}} \right| = \left| \frac{\sqrt{25}}{\frac{a}{c}} \right| = \left| \frac{5}{\frac{a}{c}} \right| = 5$$

(مسابان اـ صفحه های ۷ ۱۰ ۱۱)

(محمد مصطفی ابراهیمی)

-۵۳

نمودار دو تابع $y_1 = \frac{x}{|x|}$ و $y_2 = x^2$ را در یک دستگاه رسم می کنیم.

دو تابع در یک نقطه متقاطع اند، پس این معادله یک جواب دارد.

(مسابان اـ صفحه های ۱۰ ۱۱ ۱۲)

(امیر زر انور)

-۵۴

$$a_4 = 2a_1 \Rightarrow a_1 + 3d = 2(a_1 + 3d)$$

$$\Rightarrow a_1 + 3d = 2a_1 + 18d \Rightarrow a_1 = -15d$$

طبق فرض:

$$S_n = a_1 \Rightarrow \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) = a_1$$

$$\frac{a_1 = -15d}{\frac{n}{2}(-3d + nd - d)} = -15d \Rightarrow \frac{nd}{2}(-3 + n) = -15d$$

$$\Rightarrow \frac{n}{2}(-3 + n) = -15 \Rightarrow -3n + n^2 = -30$$

$$\Rightarrow n^2 - 3n + 30 = 0 \Rightarrow (n - 10)(n - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 10 \\ n = 3 \end{cases}$$

(مسابان اـ صفحه های ۲ ۵ ۷)

(کتاب آبی)

-۶۲

از آنجایی که:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\begin{cases} S_{10} = \frac{10}{2}(2a_1 + 9d) = 10(2a_1 + 9d) \\ S_{12} = \frac{12}{2}(2a_1 + 11d) = 6(2a_1 + 11d) \end{cases}$$

$$S_{10} = 3S_{12} \Rightarrow 10(2a_1 + 9d) = 3 \times 6(2a_1 + 11d)$$

$$\Rightarrow 10a_1 + 90d = 18a_1 + 66d$$

$$\Rightarrow 8a_1 = -24d \Rightarrow d = -3a_1$$

$$\text{پس } a_3 = 6, a_1 + 2d = 6, \text{ بنابراین:}$$

$$a_1 + 2(-3a_1) = 6 \Rightarrow a_1 = -2$$

و در نتیجه $d = 4$ و از آنجا:

$$a_{10} = a_1 + 9d = -2 + 9 \times 4 = 34$$

(مسابان ا- صفحه های ۲ تا ۱۴)

(کتاب آبی)

-۶۳

دنباله افزایشی است، پس قدر نسبت آن بزرگ‌تر از یک است، داریم:

$$4, a, 9, b, \dots$$

با تعریف دنباله هندسی:

$$\frac{a}{4} = \frac{9}{a} \Rightarrow a^2 = 36 \Rightarrow a = 6$$

$$q = \frac{a}{4} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

قدر نسبت دنباله برابر است با:

$$\Rightarrow S_6 = \frac{a_1(1-q^6)}{1-q}$$

$$\Rightarrow S_6 = \frac{4\left(1-\left(\frac{3}{2}\right)^6\right)}{1-\frac{3}{2}} = 8\left(\left(\frac{3}{2}\right)^6 - 1\right)$$

$$\Rightarrow S_6 = 8\left(\frac{729}{64} - 1\right) = \frac{665}{8} = 82\frac{1}{8}$$

(مسابان ا- صفحه های ۲ تا ۱۴)

(کتاب آبی)

-۶۴

صورت کسر را می‌توان مجموع نه جمله یک دنباله هندسی با جمله اول $a_1 = 1$ و قدر نسبت $q = -t$ در نظر گرفت. همچنین مخرج رامی‌توان مجموع سه جمله دنباله هندسی با جمله اول $a_1 = 1$ وقدرنسبت t^3 در نظر گرفت و سپس در رابطه

$$S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q} \text{ حاصل آنها را محاسبه نمود.}$$

(امیر هوشک فمسه)

-۶۹

در معادله به صورت $f(x) = a(x-\alpha)^2 + \beta$ ، نقطه (α, β) رأس سهمی است.

$$f(x) = 9a(x+\frac{b}{3})^2 - c \Rightarrow \begin{cases} -\frac{b}{3} = -3 \Rightarrow b = 9 \\ -c = 2 \Rightarrow c = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = 9a(x+3)^2 + 2$$

$$(0, -2) \in \text{سهمی} \Rightarrow -2 = 9a(0+3)^2 + 2 \Rightarrow a = -\frac{4}{81}$$

$$9ab + c = 9\left(-\frac{4}{81}\right)(9) + (-2) = -6$$

(مسابان ا- صفحه های ۱۰ تا ۱۳)

(علی شهرابی)

-۷۰

x = 2 صفر تابع f است. پس:

$$f(2) = 0 \Rightarrow 8 + 4k + 18 - 2 = 0 \Rightarrow k = -6$$

$$f(x) = (x-2)(x^2 - 4x + 1) \quad f(x) \text{ را بر } x-2 \text{ تقسیم می کنیم:}$$

پس α و β ریشه های معادله $x^2 - 4x + 1 = 0$ هستند و داریم:

$$\begin{cases} \alpha + \beta = -\frac{b}{a} = 4 \\ \alpha\beta = \frac{c}{a} = 1 \end{cases}$$

می خواهیم معادله ای بنویسیم که ریشه های α^2 و β^2 باشند:

$$S' = \alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = 4^2 - 2(1) = 14$$

$$P' = \alpha^2\beta^2 = (\alpha\beta)^2 = 1^2 = 1$$

$$x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 - 14x + 1 = 0$$

پس تابع مورد نظر ۱ یا ضریبی از آن است.

(مسابان ا- صفحه های ۷ تا ۱۰)

(کتاب آبی)

-۶۱

طبق معلومات مسئله داریم:

$$\begin{cases} a_4 = 1 \\ a_{16} = 25 \end{cases}$$

با استفاده از فرمول $a_n = a_1 + (n-1)d$ می توان نوشت:

$$\begin{cases} a_1 + 3d = 1 \\ a_1 + 15d = 25 \end{cases} \Rightarrow d = 2, a_1 = -5$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d), \text{ پس:}$$

$$S_{10} = \frac{10[2(-5) + (10-1)2]}{2} = 40$$

(مسابان ا- صفحه های ۷ تا ۱۰)

برای یافتن مجموع ضرایب کافی است $f(1)$ را بیابیم:

$$f(1) = -(3)(-7) = 21$$

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۶۸
 تابع می‌نیم‌دار است بنابراین، ضریب x^m مثبت است پس $m > 1$ در نتیجه $1 < m < 2$. از طرفی باید عرض از مبداء آن منفی باشد، یعنی:

$$f(0) < 0 \Rightarrow m - 2 < 0 \Rightarrow m < 2 \Rightarrow 1 < m < 2$$

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۶۹
 با فرض $x^2 = t$ ، معادله داده شده را به صورت معادله درجه دوم بر حسب t می‌نویسیم (تغییر متغیر):

$$x^4 - 9x^2 + 1 = 0 \quad \xrightarrow{x^2=t} \quad t^2 - 9t + 1 = 0 \quad (1)$$

برای بررسی جواب‌های معادله (1)، دلتا، حاصل جمع و حاصل ضرب ریشه‌های آن را بررسی می‌کنیم:

$$\begin{cases} \Delta = 77 > 0 \\ P = 1 > 0 \quad \xrightarrow{t_2 > 0, t_1 > 0} x = \pm\sqrt{t_1}, x = \pm\sqrt{t_2} \\ S = 9 > 0 \end{cases}$$

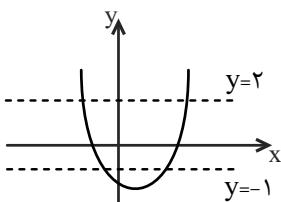
در نتیجه معادله $x^4 - 9x^2 + 1 = 0$ ، چهار جواب حقیقی و دو به دو قرینه دارد.

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۷۰
 با توجه به صورت سؤال:

$$(x-a)(x-b) = -1$$

لذا منحنی $y = (x-a)(x-b)$ خط $y = -1$ را در دو نقطه قطع می‌کند. این منحنی (درجه دوم) تابعی است می‌نیم‌دار به شکل فرضی زیر، که خط $y = -1$ آن را قطع می‌کند، توجه کنید هر خط بالاتر از خط $y = -1$ نیز آن را در دو نقطه قطع می‌کند و معادله تلاقی نیز دو جواب خواهد داد.

لذا خط $y = 2$ با منحنی دو جواب به وجود می‌آورد، پس معادله $(x-a)(x-b) - 2 = 0$ نیز دو جواب دارد.

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

$$\begin{aligned} \frac{1-t+t^2-\dots-t^7+t^8}{1-t^3+t^6} &= \frac{\frac{1(1-(-t)^9)}{1-(-t)}}{\frac{1(1-(-t^3)^3)}{1-(-t^3)}} = \frac{1+t^9}{1+t^3} \\ &= \frac{1+t^3}{1+t} = \frac{(1+t)(1-t+t^2)}{(1+t)} = 1-t+t^2 \\ &\xrightarrow{t=\frac{1+\sqrt{17}}{2}} 1 - \left(\frac{1+\sqrt{17}}{2}\right) + \left(\frac{1+\sqrt{17}}{2}\right)^2 = 5 \end{aligned}$$

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۶۵
 فرض کنیم که x_1 و x_2 ریشه‌های معادله درجه دوم مورد نظر سؤال باشند، آن‌گاه طبق فرض:

$$x_1 = \frac{1}{x_2} \Rightarrow x_1 x_2 = 1$$
 از طرفی می‌دانیم که اگر معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، دارای ریشه‌های x_1 و x_2 باشد، آنگاه $\frac{c}{a}$

$$mx^2 + 3x + (m^2 - 2) = 0 \quad \xrightarrow{x_1 x_2 = 1} \frac{m^2 - 2}{m} = 1$$
 با فرض $m \neq 0$ ، طرفین معادله اخیر را در m ضرب می‌کنیم:

$$m^2 - 2 = m \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$
 به ازای $m = 2$ ، می‌بین معادله منفی است و معادله ریشه حقیقی نخواهد داشت، پس فقط $m = -1$ قابل قبول است.
 (مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۶۶
 می‌دانیم ریشه معادله در خود معادله صدق می‌کند، پس:

$$x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow x^2 + 1 = 4x \Rightarrow \begin{cases} \alpha^2 + 1 = 4\alpha \\ \beta^2 + 1 = 4\beta \end{cases}$$
 در عبارت خواسته شده خواهیم داشت:

$$\frac{3\alpha}{\alpha^2 + 1} + \frac{4\beta}{\beta^2 + 1} = \frac{3\alpha}{4\alpha} + \frac{4\beta}{4\beta} = \frac{3}{4} + 1 = \frac{7}{4}$$

(مسابان اـ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(کتاب آبی) -۶۷
 تابع دارای دو ریشه -2 و 8 است، بنابراین می‌توان معادله آن را به صورت رویه‌رو نوشت:

$$f(x) = a(x+2)(x-8)$$
 از طرفی نقطه $f \in (0, 16)$ ، پس:

$$16 = a(0+2)(0-8) \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow f(x) = -(x+2)(x-8)$$

(مهندس اسپیدکار)

-۷۵

اعداد زیر که تشکیل یک دنباله حسابی با قدرنسبت ۹ می‌دهند، در تقسیم بر ۹ باقیمانده یک می‌دهند.

۱۰۰, ۱۰۹, ۱۱۸, ..., ۹۹۱

تعداد جملات دنباله فوق را حساب می‌کنیم.

$$a_1 = 100, \quad d = 9 \Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 991 = 100 + 9(n-1)$$

$$\Rightarrow 991 = 100 + 9n - 9 \Rightarrow 991 = 91 + 9n \Rightarrow 9n = 900$$

$$\Rightarrow n = \frac{900}{9} = 100$$

بنابراین ۱۰۰ عدد ۳ رقمی وجود دارد که در تقسیم بر ۹ باقی مانده ۱ دارند.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(محمد طاهر شعاعی)

-۷۶

$$t_1 = \frac{1}{2}, \quad t_2 = 1, \quad t_n = 256$$

$$t_2 = t_1 \times q^1 \Rightarrow 1 = \frac{1}{2} \times q^1 \Rightarrow q^1 = 2 \Rightarrow q = \pm \sqrt{2}$$

$$q = \sqrt{2} \Rightarrow t_n = t_1 q^{n-1} = t_1 \times (\sqrt{2})^{n-1} \Rightarrow 256 = \frac{1}{2} \times 2^{\frac{n-1}{2}}$$

$$\Rightarrow \frac{n-1}{2} = 512 = 2^9 \Rightarrow \frac{n-1}{2} = 9 \Rightarrow n-1 = 18 \Rightarrow n = 19$$

$$q = -\sqrt{2} \Rightarrow t_n = t_1 (-\sqrt{2})^{n-1} \Rightarrow 256 = \frac{1}{2} \times (-\sqrt{2})^{n-1}$$

$$\Rightarrow (-\sqrt{2})^{n-1} = 512 = 2^9 \Rightarrow n-1 = 18 \Rightarrow n = 19$$

پس دنباله هندسی خواهیم داشت که در هر دو تعداد جملات ۱۹ می‌باشد.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

(امیر هوشک فمسه)

-۷۷

چون ۶ واسطه بین ۲ و ۱۶ قرار داده‌ایم پس ۲ و $t_1 = 2$ و $t_8 = 16$ می‌باشد.

$$t_8 = t_1 + (8-1)d \Rightarrow 16 - 2 = 7d \Rightarrow d = 2$$

هدف به دست آوردن تعداد واسطه‌های هندسی بین ۲ و ۱۶ با قدرنسبت ۲ است که طبق دنباله هندسی زیر، تعداد آنها ۲ تا است:

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

ریاضی (۱)

-۷۱

(علی شورابی)

$$A = \{3, 6, 9, 12, \dots\}$$

$$B = \{2, 3, 5, 7, \dots\}$$

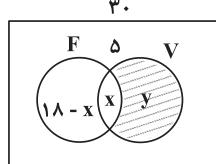
تنهای عضو مشترک A و B، عدد ۳ است. پس $A \cap B$ دارای یک عضو است و متناهی است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۵ تا ۷)

(امیر هوشک فمسه)

-۷۲

با استفاده از نمودار داریم:

اگر x تعداد افراد باشد که هم فوتبال و هم والیبال بازی می‌کنند، قسمت هاشور خورده تعداد افرادی است که فقط والیبال بازی می‌کنند.

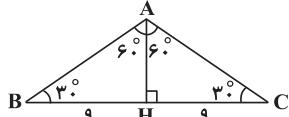
$$(18-x) + (x) + 5 + y = 30 \Rightarrow y = 7$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱ تا ۱۳)

(سروش موینی)

-۷۳

ارتفاع AH را رسم می‌کنیم و زوایا را می‌نویسیم:

در مثلث AHB برای زاویه B، تانژانت می‌نویسیم:

$$\tan B = \frac{AH}{BH} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{AH}{9} \Rightarrow AH = 3\sqrt{3}$$

مساحت مثلث ABC برابر است با:

$$S = \frac{AH \times BC}{2} = \frac{3\sqrt{3} \times 18}{2} = 27\sqrt{3}$$

(ریاضی ا- مثلث- صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

(فرشاد فرامرزی)

-۷۴

$$t_n = an + b$$

$$\begin{cases} t_{11} = 11a + b \\ t_5 = 5a + b \end{cases}$$

$$t_{11} - t_5 = 6a \Rightarrow 11a - 5a = 6a \Rightarrow a = 3$$

$$t_{11} = 3t_5 \Rightarrow 11a + b = 3(5a + b) \Rightarrow 33 + b = 15 + 3b \Rightarrow 3b - 3b = 18 \Rightarrow b = 6$$

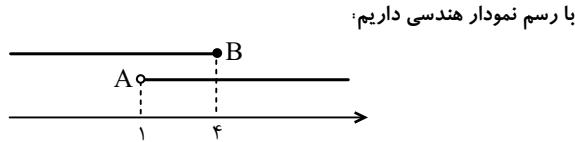
$$\Rightarrow 2b = -12 \Rightarrow b = -6 \Rightarrow t_n = 3n - 6 \Rightarrow t_7 = 3 \times 7 - 6 = 15$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

(کتاب آبی)

$$A = (1, +\infty) \quad \text{و} \quad B = (-\infty, 4]$$

$$A - B = (1, +\infty) - (-\infty, 4] = (4, +\infty)$$

لذا:

$$B - A = (-\infty, 4] - (1, +\infty) = (-\infty, 1]$$

پس:

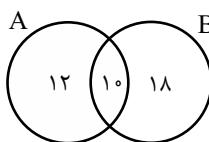
$$(A - B) \cup (B - A) = (4, +\infty) \cup (-\infty, 1]$$

$$= (-\infty, 1] \cup (4, +\infty) = R - (1, 4]$$

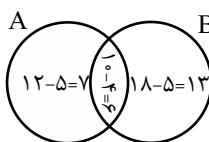
(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

(کتاب آبی)

چون مجموعه‌های $(A - B)$ و $(B - A)$ به ترتیب ۱۲ و ۱۸ عضو دارند و $(A \cup B)$ دارای ۴۰ عضو است. پس $(A \cap B)$ دارای $40 - 12 - 18 = 10$ عضو است.

حال اگر از هر کدام از مجموعه‌های A و B ، ۶ عضو کم شود چون از $(A - B)$ ، ۴ عضو کم شده، پس از هر یک از مجموعه‌های $(B - A)$ و $(A \cap B)$ باید ۵ عضو کم شود.

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 7 + 6 + 13 = 26$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

(کتاب آبی)

شماره شکل	۱	۲	۳	...
تعداد مربعها	۵	۹	۱۳	...

۴

۴

با توجه به جدول در هر مرحله ۴ مربع اضافه می‌شود. پس در مرحله دهم $4 + 9 = 41$ یعنی ۴۱ مربع داریم.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

-۸۱

(مسین سلطانی)

-۷۸

باتوجه به صورت سوال داریم:

$$a_7 a_8 = 16(a_7 a_{10}) \Rightarrow (a_1 q^6)(a_1 q^7) = 16(a_1 q)(a_1 q^9)$$

$$\Rightarrow a_1^2 q^{13} = 16 a_1^2 q^{10} \Rightarrow q^3 = 16$$

$$\frac{a_8}{a_2} = \frac{a_1 q^4}{a_1 q} = q^3 = 16$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

-۷۹

(مینم هنریلوی)

به جدول زیر توجه کنید:

مرحله	۱	۲	۳	...	n
تعداد کل مربعها	2^2	3^2	4^2	...	$(n+1)^2$
تعداد مربعهای رنگی	۰	۱	۴	...	$(n-1)^2$

پس تعداد مربعهای سفید در مرحله n ام برابر است با:

$$= (n+1)^2 - (n-1)^2 = 4n$$

در نتیجه در شکل هشتم، داریم:

$$\begin{cases} (8-1)^2 = 49 \\ (4-1)^2 = 9 \end{cases}$$

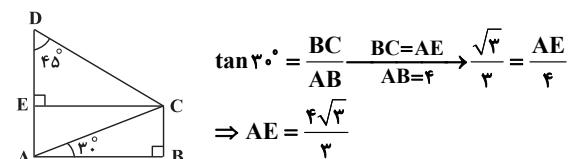
پس در شکل هشتم تعداد مربعهای رنگی ۱۷ تا بیشتر از تعداد مربعهای سفید است.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

-۸۰

(ایمان پنی فروشن)

برای محاسبه فاصله طبقه دوم از سطح زمین کافی است در شکل زیر طول AD را به دست آوریم. با استفاده از نسبت‌های مثلثاتی داریم:

$$\tan 45^\circ = \frac{EC}{ED} \xrightarrow{EC=4} 1 = \frac{4}{ED} \Rightarrow ED = 4$$

$$AD = AE + ED = \frac{4\sqrt{3}}{3} + 4 = 4\left(\frac{\sqrt{3}}{3} + 1\right)$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵)

-۸۳

(کتاب آبی)

شماره شکل	۱	۲	۳	...
تعداد مربعها	۵	۹	۱۳	...

۴

۴

با توجه به جدول در هر مرحله ۴ مربع اضافه می‌شود. پس در مرحله دهم $4 + 9 = 41$ یعنی ۴۱ مربع داریم.

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۳۵ تا ۴۰)

(کتاب آبی)

$$t_1 + t_2 + t_3 = \frac{3}{2}(t_4 + t_5 + t_6)$$

با فرض جملة اول t_1 و قدر نسبت r داریم:

$$t_1 + t_1 r + t_1 r^2 = \frac{3}{2}(t_1 r^3 + t_1 r^4 + t_1 r^5)$$

$$\Rightarrow t_1(1+r+r^2) = \frac{3}{2}t_1 r^3(1+r+r^2)$$

$$\Rightarrow r^3 = \frac{2}{3} \Rightarrow r = \sqrt[3]{\frac{2}{3}}$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۵ ۵ ۲۷)

-۸۸

(کتاب آبی)

$$a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_{48}$$

$$= (\sqrt{1} - \sqrt{2}) + (\sqrt{2} - \sqrt{3}) + (\sqrt{3} - \sqrt{4}) + \dots + (\sqrt{48} - \sqrt{49})$$

$$= \sqrt{1} - \sqrt{49} = 1 - 7 = -6$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۱۳ ۵ ۲۰)

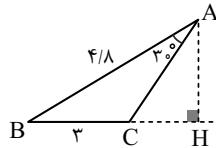
-۸۴

(کتاب آبی)

-۸۹

با توجه به شکل، داریم:

$$\begin{cases} S(\Delta ABC) = \frac{1}{2} AC \times AB \times \sin A \\ S(\Delta ABC) = \frac{1}{2} AH \times BC \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} AB \times AC \times \sin A = \frac{1}{2} AH \times BC$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 4 / 8 \times AC \times \frac{1}{2} = \frac{1}{2} AH \times 3 \Rightarrow AH = 0 / 8 AC$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۲۹ ۵ ۲۵)

(کتاب آبی)

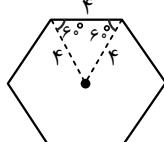
-۹۰

مطابق شکل، مساحت شش ضلعی منتظم خواسته شده، شش برابر مساحت

یک مثلث متساوی‌الاضلاع به ضلع ۴ است، پس:

$$S = \frac{1}{2} (4)(4) \sin 60^\circ$$

$$S = 4\sqrt{3}$$

پس:

مساحت مثلث متساوی‌الاضلاع $= 6 =$ مساحت شش ضلعی منتظم

$$= 6(4\sqrt{3}) = 24\sqrt{3}$$

$$\text{نکته: مساحت یک شش ضلعی منتظم به ضلع } a, \text{ برابر } \frac{3\sqrt{3}}{2} a^2 \text{ است.}$$

(ریاضی ا- مثلثات- صفحه‌های ۲۹ ۵ ۲۵)

(کتاب آبی)

می‌دانیم جمله n ام از رابطه $t_n = t_1 + (n-1)d$ به دست می‌آید، پس:

$$\begin{cases} t_{12} - t_{10} = 5 \\ t_{12} + t_{10} = 25 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (t_1 + 11d) - (t_1 + 9d) = 5 \\ (t_1 + 11d) + (t_1 + 9d) = 25 \end{cases}$$

بنابراین:

$$2d = 5 \Rightarrow d = 2 / 5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2t_1 + 20d = 25 \\ \frac{d}{2} = 2 / 5 \end{cases} \Rightarrow 2t_1 + 20 \times (2 / 5) = 25$$

$$\Rightarrow t_1 = -12 / 5$$

پس جمله بیست و یکم برابر است با:

$$t_{21} = t_1 + 20d = -12 / 5 + 20 \times (2 / 5) = 32 / 5$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ ۵ ۲۴)

(کتاب آبی)

می‌دانیم جمله عمومی یک دنباله حسابی با جمله اول t_1 و قدر نسبت d برابر با $t_n = t_1 + (n-1)d$ است، پس ضریب n^2 در جمله عمومی
برابر با صفر است. داریم:

$$k - 2 = 0 \Rightarrow k = 2 \Rightarrow t_n = 3n + 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t_1 = 7 \\ t_2 = 10 \end{cases} \Rightarrow d = t_2 - t_1 = 10 - 7 = 3$$

$$t_{10} = t_1 + 9d \Rightarrow t_{10} = 7 + 27 = 34$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ ۵ ۲۴)

(کتاب آبی)

جمله عمومی هر دنباله حسابی به صورت $t_n = t_1 + (n-1)d$ است.پس: $t_4 = t_1 + 3d$, $t_3 = t_1 + 2d$, $t_2 = t_1 + d$ و $t_9 = t_1 + 8d$ به ترتیب جمله‌های متولی یک دنباله هندسی باشند، می‌توانیم t_9 بنویسیم:

$$t_9^2 = t_3 t_9 \Rightarrow (t_1 + 6d)^2 = (t_1 + 2d)(t_1 + 8d)$$

$$\Rightarrow t_1^2 + 12t_1 d + 36d^2 = t_1^2 + 10t_1 d + 16d^2$$

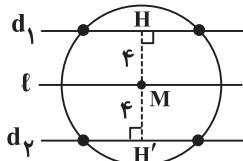
$$\Rightarrow 2t_1 d + 2d^2 = 0 \Rightarrow 2d(t_1 + 10d) = 0$$

غیره

$$\Rightarrow \begin{cases} 2d = 0 \Rightarrow d = 0 \\ t_9 = t_1 + (n-1)d \end{cases} \Rightarrow t_1 = 0$$

(ریاضی ا- مجموعه، الگو و دنباله- صفحه‌های ۲۱ ۵ ۲۴)

آن جایی که فاصله داده شده (۴ واحد) از شعاع دایره کمتر است، لذا خطوط موازی با خط ℓ ، هر کدام دایره را در دو نقطه قطع می‌کنند.

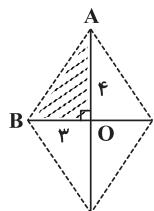
روشن است که محل برخورد این خطوط با دایره، نقاط مطلوب مسأله می‌باشند. پس تعداد نقاط، برابر با ۴ می‌باشد.

(هنرسه - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

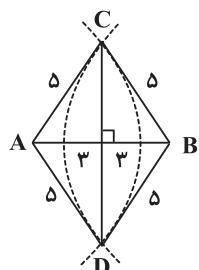
(رضا عباسی اصل)

-۹۴

روش اول: می‌دانیم در لوزی، قطرها عمودمی‌نصف یکدیگرند. لذا بنابر رابطه فیثاغورس طول ضلع سوم از مثلث AOB برابر با $\sqrt{3^2 + 4^2} = 5$ می‌باشد و در نتیجه این مثلث با معلوم بودن طول اضلاع آن قابل رسم است. حال با تکرار این عمل و به شکل قرینه، چهار مثلث دیگر پدید آمده و یک لوزی به طول ضلع ۵ تشکیل می‌شود که یکتاست.

روش دوم: قطر AB به طول ۶ واحد را در نظر بگیرید. کافیست دهانه پرگار را به اندازه ۵ واحد باز نموده و کمان‌هایی به مراکز A و B رسم کنیم تا یکدیگر را در نقاط C و D قطع نمایند. روشن است که چهارضلعی حاصل یک لوزی است که شرایط مسأله را دارا بوده و یکتاست.

(هنرسه - صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(ممدر فندان)

-۹۵

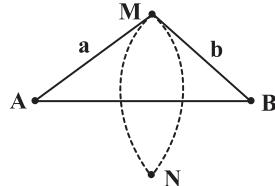
می‌دانیم در مثلث قائم‌الزاویه، محل همروزی ارتفاع‌ها، رأس قائمه مثلث می‌باشد. حال با توجه به مفروضات مسأله و اندازه اضلاع، طبق رابطه فیثاغورس داریم:

$$\begin{aligned} AB^2 + AC^2 &= BC^2 \Rightarrow (a+1)^2 + (2a-4)^2 = 15^2 \\ &\Rightarrow 5a^2 - 14a + 17 = 225 \Rightarrow 5a^2 - 14a - 208 = 0 \end{aligned}$$

(سینا محمدپور)

بدون لطمہ به کلیت مسأله می‌توان فرض کرد که $b > a$. در این صورت

شکل سؤال به صورت زیر خواهد بود:

حال همان‌طور که مشخص است، با توجه به اندازه‌های مفروض و از وصل نمودن نقطه M (محل تقاطع دو کمان) به نقاط A و B ، یک مثلث پدید می‌آید. لذا بنابر نامساوی مثلثی داریم:

$$AM + MB > AB \Rightarrow a + b > AB \Rightarrow a + b > 6$$

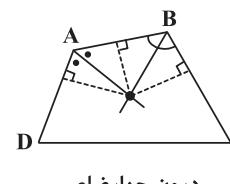
در نتیجه پاسخ درست گزینه ۱۱ می‌باشد.

(هنرسه - صفحه‌های ۱۰ و ۱۷)

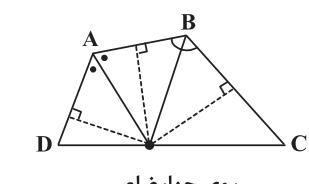
(سینا محمدپور)

-۹۲

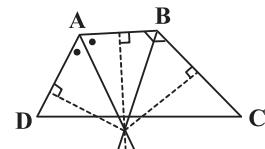
می‌دانیم نقاطی که از دو ضلع یک زاویه به یک فاصله‌اند، روی نیمساز آن زاویه قرار دارند. حال از آن جایی که مطلوب مسأله، نقاطی است که از سه ضلع AB ، BC و DA به یک فاصله‌اند، پس نقاطی را می‌خواهیم که روی نیمسازهای داخلی هر دو زاویه A و B از این چهارضلعی واقع‌اند. به عبارتی تعداد نقاط برخورد دو نیمساز، جواب مسأله می‌باشد، که مشخصاً این دو خط هم‌دیگر را دقیقاً در یک نقطه قطع می‌کنند و این نقطه ممکن است حالت‌های زیر را داشته باشد:

درون چهارضلعی

روی چهارضلعی

بیرون چهارضلعی

(هنرسه - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سامان اسپهور)

-۹۳

می‌دانیم مجموعه نقاطی که از خط ℓ به فاصله ۴ واحد قرار دارند، روی دو خط موازی و به همین فاصله از خط ℓ واقع‌اند و از طرفی حداقل فاصله نقاط روی محیط دایره تا این خط برابر با شعاع دایره یعنی ۵ واحد است. حال از

(سیدرسوosh کریمی مدرانی)

-۹۸

موارد (الف) و (ب) مثال نقض دارند.

الف) محل همسری عمودمنصف‌ها در مثلث قائم‌الزاویه، روی ضلع مثلث است.

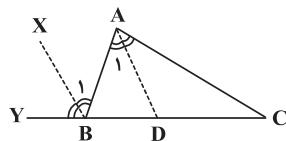
ب) عدد ۱ نه اول است و نه مرکب.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۵)

(فرشاد فرامرزی)

-۹۹

به راحتی و با استفاده از برهان خلف می‌توان به درستی احکام مطرح شده در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ پی برد. به طور مثال برای گزینه «۳» داریم: فرض می‌کنیم نیمساز زاویه A و نیمساز خارجی زاویه B متقاطع نباشند، پس موازی‌اند.

بنابراین:

$$BX \parallel AD \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{B}_1 \Rightarrow 2\hat{A}_1 = 2\hat{B}_1 \Rightarrow \hat{A} = \hat{A}BY \quad (*)$$

از طرفی می‌دانیم در هر مثلث، اندازه یک زاویه خارجی برابر با مجموع زوایای داخلی غیرمجاورش می‌باشد، پس:

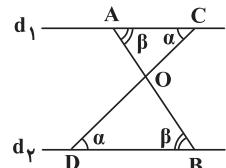
$$\hat{A}BY = \hat{A} + \hat{C} \xrightarrow{(*)} \hat{C} = 0.$$

که با شرط مثلث بودن ABC در تناقض است. لذا فرض خلف اشتباه بوده و حکم مسئله درست است.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

(سینا محمدپور)

-۱۰۰

خطوط d_1 و d_2 موازی‌اند. لذا با توجه به قضیه خطوط موازی و مورب داریم:

$$\begin{aligned} \hat{A} = \hat{B} = \beta &\xrightarrow{\beta=2\alpha} \left\{ \begin{array}{l} \hat{A} > \hat{C} \\ \hat{B} > \hat{D} \end{array} \right. \\ \hat{C} = \hat{D} = \alpha & \end{aligned}$$

از طرفی می‌دانیم اگر در مثلثی دو زاویه نابرابر باشند، آن‌گاه ضلع روبرو به زاویه بزرگ‌تر، بزرگ‌تر است از ضلع روبرو به زاویه کوچک‌تر. بنابراین:

$$\triangle AOC : \hat{A} > \hat{C} \Rightarrow AO < CO \quad (1)$$

$$\triangle BOD : \hat{B} > \hat{D} \Rightarrow BO < DO \quad (2)$$

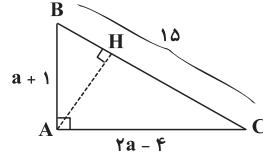
$$\xrightarrow{(2), (1)} AO + BO < CO + DO$$

در نتیجه: $AB < CD$

اما گزینه‌های دیگر لزوماً صحیح نمی‌باشند.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۴)

$$\Rightarrow (5a + 26)(a - \lambda) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \lambda \\ a = -\frac{26}{5} \end{cases} \quad (\text{غ ق ق})$$

لذا طول اضلاع مثلث، ۹، ۱۲ و ۱۵ می‌باشد. از طرفی مساحت این مثلث به دو

شكل قابل محاسبه است:

$$S_{\Delta ABC} = \frac{AB \cdot AC}{2} = \frac{AH \cdot BC}{2} \Rightarrow AB \times AC = AH \times BC$$

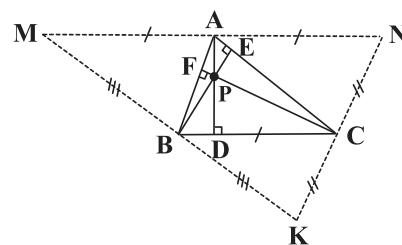
$$\Rightarrow AH = \frac{AB \times AC}{BC} = \frac{9 \times 12}{15} = \frac{36}{5} = 7.2$$

در نتیجه فاصله مذکور برابر با $7/2$ است.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۴)

(سیدرسوosh کریمی مدرانی)

-۹۶

روشن است که چهارضلعی‌های $ACKB$ ، $AMCB$ ، $ANCB$ و $AMBC$ متوatzی‌الاضلاع می‌باشند. در نتیجه:

$$MN \parallel BC \xrightarrow{AD \perp BC} AD \perp MN$$

لذا AD عمودمنصف ضلع MN می‌باشد. همچنین با استفاده از برابری ضلع‌ها و توازی پاره‌خط‌ها به طریق مشابه می‌توان نتیجه گرفت که:

MK:BE

NK:CF

بنابراین، CF ، BE ، AD ، AK ، CK ، CM ، BN ، NC ، MB ، MC ، NA ، NB عمودمنصف‌های اضلاع مثلث MNK می‌باشند.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(فرشاد فرامرزی)

-۹۷

نقیض گزاره «هر لوزی یک مریع است». گزاره زیر می‌باشد:

«وجود دارد لوزی‌ای که مریع نباشد.»

(هنرسه ا- صفحه‌های ۲۳ و ۲۷)

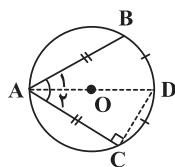
پس D روی نیمساز زاویه A قرار دارد. همچنین چون مرکز دایره از وترهای

A و AC به یک فاصله است، پس این نقطه هم روی نیمساز زاویه A

قرار دارد. در نتیجه $AD = 10$ قطر دایره است. لذا مثلث ACD در رأس

C قائم می‌باشد. بنابراین با توجه به (*) و رابطه فیثاغورس در مثلث

قائم الزاویه ACD می‌توان نوشت:

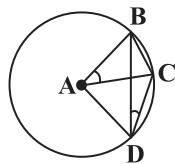
$$CD = \sqrt{AD^2 - AC^2} = \sqrt{10^2 - 8^2} = 6$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(رضا عباسی اصل)

-۱۰۵

دایره‌ای به مرکز A و شعاع $AB = AC = AD$ رسم می‌کنیم. داریم:

$$\begin{aligned} BDC &= \frac{\widehat{BC}}{2} = \frac{24^\circ}{2} = \frac{\widehat{BC}}{2} = 12^\circ \\ BAC &= \widehat{BC} \Rightarrow BAC = 24^\circ \end{aligned}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

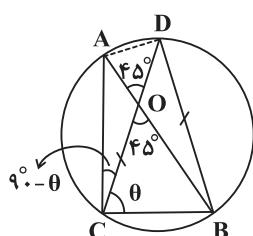
(جبار مهدوی)

-۱۰۶

. $D\hat{C}B = D\hat{B}C = \theta$ ، $CD = DB$ را رسم می‌کنیم. داریم

از طرفی می‌دانیم $A\hat{C}B = A\hat{D}B$ به دلیل رویه رو بودن به قطر دایره، قائم می‌باشد.

در نتیجه:

$$A\hat{B}D = A\hat{C}D = 90^\circ - \theta \quad (\widehat{AD})$$

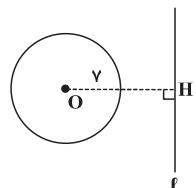
$$\Rightarrow A\hat{B}C = \theta - (90^\circ - \theta) = 2\theta - 90^\circ$$

(سینا محمدپور)

-۱۰۱

می‌دانیم زمانی خط و دایره همدیگر را قطع نمی‌کنند که فاصله مرکز دایره

تا خط مذکور، بیشتر از طول شعاع دایره باشد. بنابراین:

$$\begin{aligned} OH > r &\Rightarrow 3a + 1 > 2 \Rightarrow 3a > 1 \\ \Rightarrow a > \frac{1}{3} \end{aligned}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سامان اسپور)

-۱۰۴

$$\hat{A} = 65^\circ \Rightarrow \widehat{BT} = 130^\circ \Rightarrow \widehat{BD} = 180^\circ - \widehat{BT} = 50^\circ \Rightarrow \hat{O}_1 = 50^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(شايان عباچي)

-۱۰۳

با توجه به برابری مساحت دو قطاع OCD و OAB و همچنین همنهشتی

$$\Delta OCD \sim \Delta OAB$$

مساحت قطاع $S_1 + S_2 = OCD$ = مساحت قطاع OAB

$$OAB = \frac{120^\circ}{360^\circ} \times \pi r^2 = \frac{1}{3} \pi \times 4^2 = \frac{4}{3} \pi$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سید عرفان ستوره)

-۱۰۴

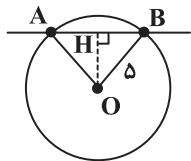
چون وترهای AB و AC از O به یک فاصله‌اند، پس با هم برابرند. یعنی:

$$AC = AB = \lambda \quad (*)$$

حال از A به D وصل می‌کنیم:

$$\hat{A}_1 = \frac{1}{2} \widehat{BD} = \frac{1}{2} \widehat{CD} = \hat{A}_2$$

(محمد بهرایی)

$$\begin{aligned} OH^2 + HB^2 &= OB^2 \\ \Rightarrow 18/25 + HB^2 &= 25 \Rightarrow HB^2 = 6/25 \\ \Rightarrow HB &= \sqrt{6/25} = 2/5 \end{aligned}$$

$$AB = 2 \times HB = 2 \times 2/5 = 4/5$$

بنابراین مثلث AOB متساوی‌الاضلاع و زاویه AOB برابر با 60° است. پس:

$$\widehat{AB} = \frac{60}{360} \times 2\pi R = \frac{1}{6} \times 2\pi \times 5 = \frac{5}{3}\pi$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(محمد پوراهمدی)

-۱۰۹

می‌دانیم اندازه هر زاویه محاطی برابر است با نصف اندازه کمان مقابل به آن

$$\alpha = \frac{\widehat{BF}}{2} \Rightarrow \widehat{BF} = 2\alpha$$

زاویه. پس:

و همچنین اندازه زاویه مرکزی برابر با اندازه کمان مقابل آن است:

$$\widehat{DOF} = \widehat{DF}$$

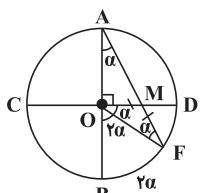
$$\triangle OMF : OM = MF \Rightarrow \widehat{DOF} = \widehat{MFO}$$

$$\triangle OAF : OA = OF \Rightarrow \widehat{MFO} = \widehat{OAF} = \alpha$$

$$\triangle OAF : \widehat{BOF} = \widehat{OAF} + \widehat{OFA} = 2\alpha$$

وقتی دو قطر AB و CD بر هم عمودند، اندازه کمان‌های ایجاد شده با هم

برابر بوده و بنابراین اندازه هر کدام از آن‌ها 90° درجه است.

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

-۱۱۰

$$45^\circ + 2\theta - 90^\circ + \theta = 180^\circ \Rightarrow 3\theta = 225^\circ \Rightarrow \theta = 75^\circ$$

همچنین $\widehat{ADC} = \widehat{ABC}$ (محاطی رویه رو به \widehat{AC}). در نتیجه:

$$\widehat{ADC} = \widehat{ABC} = 2\theta - 90^\circ = 60^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

در مثلث OBC داریم:

(امیرحسین ابومیبوب)

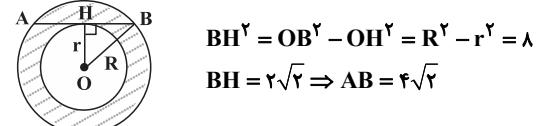
-۱۰۷

اگر شعاع دایره بزرگ‌تر را با R و شعاع دایرة کوچک‌تر را با r نمایش دهیم، آن‌گاه داریم:

$$\text{مساحت ناحیه محصور} = \pi R^2 - \pi r^2 \Rightarrow \lambda\pi = \pi(R^2 - r^2)$$

$$\Rightarrow R^2 - r^2 = \lambda$$

طبق قضیه فیتاغورس در مثلث OHB داریم:

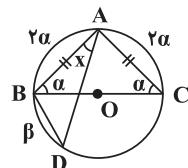

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(علی ساوهی)

-۱۰۸

با توجه به شکل:

$$\begin{aligned} AB = AC &\Rightarrow \widehat{ABC} = \widehat{BAC} = \alpha \\ \Rightarrow \widehat{AB} = \widehat{AC} &= 2\alpha \end{aligned}$$

اگر اندازه کمان BD را β در نظر بگیریم، آن‌گاه طبق فرض داریم:

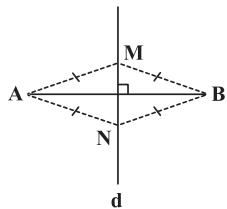
$$\widehat{AC} + \widehat{BD} = 130^\circ \Rightarrow 2\alpha + \beta = 130^\circ \quad (1)$$

از طرفی $\widehat{BAC} = 180^\circ$. در نتیجه:

$$4\alpha = 180^\circ \Rightarrow 2\alpha = 90^\circ \xrightarrow{(1)} 90^\circ + \beta = 130^\circ \Rightarrow \beta = 40^\circ$$

$$\Rightarrow x = \frac{\beta}{2} = 20^\circ$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

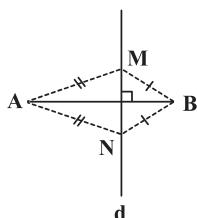

خط d عمودمنصف AB است. $MN = AB$

با توجه به اشکال رسم شده، مشخص است که چهارضلعی $AMBN$ می‌تواند

مربع یا لوزی باشد، اما نمی‌تواند از نوع مستطیل مطرح شده باشد.

حالت کلی:

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

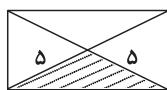
(محمد پوراهمدی)

نقطه‌هایی که از M به فاصله معلوم L هستند، بر روی دایره‌ای به مرکز M و شعاع L قرار دارند. از طرف دیگر نقطه‌هایی که از خط d به فاصله $'L'$ هستند، دو خط موازی با d می‌باشند. نقطه‌هایی برخورده این دو خط موازی با دایره ذکر شده، نقاط مورد نظر هستند. لذا تعداد این نقطه‌ها حداقل ۴ تاست.

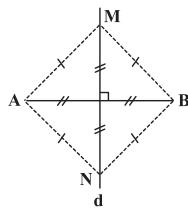
(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۵)

(محمد فخران)

می‌دانیم در مستطیل، قطرها یکدیگر را نصف می‌کنند. لذا برای رسم مستطیل مدنظر ابتدا باید مثلث هاشور خورده را رسم نمود. از طرفی از این مثلث، اندازه دو ضلع مشخص است. اما زاویه بین این دو ضلع و یا اندازه ضلع سوم مشخص نمی‌باشد. بنابراین با توجه به این که اندازه ضلع سوم یا زاویه بین دو قطر می‌توانند مقادیر مختلفی داشته باشند، بی‌شمار مستطیل قابل رسم است.

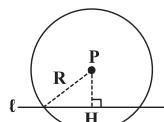
(هنرسه ا- صفحه ۱۶)

(امیرحسین ابومیوب)

-۱۱۱

نقاطی در صفحه که از P به فاصله 8 واحد قرار دارند، دایره‌ای به مرکز P و شعاع 8 را تشکیل می‌دهند. لذا با توجه به فرضیات مسئله، نتیجه می‌گیریم که این دایره، خط ℓ را حداقل در یک نقطه قطع می‌کند. بنابراین:

$$PH \leq R \Rightarrow 3x - 1 \leq 8 \Rightarrow 3x \leq 9 \Rightarrow x \leq 3$$

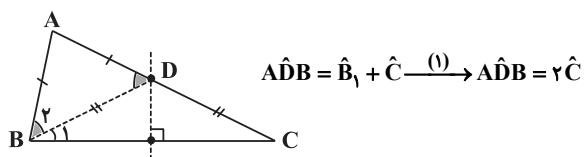
(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

-۱۱۲

می‌دانیم نقاطی که روی عمودمنصف یک پاره خط واقع‌اند، از دو سر آن پاره خط به یک فاصله‌اند، پس:

$$DB = DC \Rightarrow \hat{B}_1 = \hat{C} \quad (1)$$

از طرفی اندازه زاویه خارجی D در مثلث BCD ، برابر با مجموع زوایای داخلی غیرمجاورش می‌باشد. یعنی:

همچنین با توجه به فرض مسئله نتیجه می‌شود:

$$AB = AD \Rightarrow \hat{B}_2 = \hat{A}DB = 2\hat{C} \quad (2)$$

در نهایت بنابر روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\hat{B}_1 + \hat{B}_2 = \hat{C} + 2\hat{C} \Rightarrow \hat{B} = 3\hat{C}$$

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

-۱۱۳

از آنجایی که تنها محدودیت خط d ، عمود بودن بر پاره خط AB می‌باشد، لذا می‌توان این حالت‌ها را در نظر گرفت:

$$\Delta OHM : M\hat{O}H = 35^\circ \xrightarrow{\hat{H}=90^\circ} O\hat{M}H = 55^\circ$$

$$\Delta OHM : O\hat{M}H > M\hat{O}H \Rightarrow OH > MH \quad (1)$$

از طرفی مثلث OHH' ، متساوی الساقین است ($OH = OH'$)، بنابراین

داریم:

$$O\hat{H}H' = O\hat{H}'H = \frac{180^\circ - 70^\circ}{2} = 55^\circ$$

$$\Delta OHH' : H\hat{O}H' > OH'H \Rightarrow HH' > OH \quad (2)$$

$$HH' > OH > MH$$

از رابطه‌های (1) و (2) نتیجه می‌شود:

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۳)

(محمد پیرایی)

-۱۱۹

موارد (الف) و (ب) می‌توانند به صورت یک قضیه دو شرطی بیان شوند، اما

عکس مورد (پ) نادرست است.

(هنرسه ا- صفحه‌های ۲۵ و ۲۷)

(سینا محمدپور)

-۱۲۰

با توجه به تمرین ۶ صفحه ۲۷ کتاب درسی، می‌دانیم که اگر اضلاع داده

شده، تشکیل یک مثلث دهند، در این صورت هر ضلع باید از مجموع دو ضلع دیگر کوچک‌تر باشد.

$$\left. \begin{array}{l} 2n+3 < 3n+n-2 \Rightarrow n > \frac{5}{2} \\ 3n < n-2+2n+3 \Rightarrow 0 < 1 \\ n-2 < 2n+3+3n \Rightarrow n > -\frac{5}{4} \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{اشتراک}} n > \frac{5}{2}$$

بنابراین تنها مقدار قابل قبول برای n ، گزینه «۴» می‌باشد.

(هنرسه ا- صفحه ۲۷)

(سینا محمدپور)

-۱۱۶

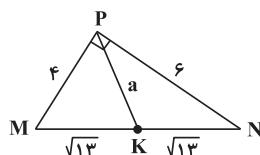
با توجه به اندازه اضلاع داریم:

$$\text{مثلث قائم‌الزاویه است } \Rightarrow 4^2 + 6^2 = 52 = (2\sqrt{13})^2$$

در مثلث قائم‌الزاویه، محل تلاقی ارتفاع‌ها، رأس قائم و محل تلاقی

عمودمنصف‌های اضلاع، وسط و تر می‌باشد. بنابراین فاصله این نقطه (K) تا

سه رأس برابر است. درنتیجه این فاصله برابر است با:

$$a = \frac{1}{2} MN = \sqrt{13}$$

در نتیجه مساحت مربعی به این ضلع برابر است با:

$$a^2 = (\sqrt{13})^2 = 13$$

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

(محمد فخران)

-۱۱۷

با استفاده از استدلال استنتاجی می‌توان ثابت کرد که مجموع زوایای داخلی

یک n ضلعی محض برابر $(n-2) \times 180^\circ$ و مجموع زوایای خارجی آن

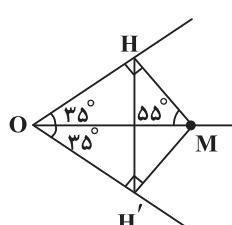
برابر 360° است. در نتیجه بنابر فرض مسئله داریم:

$$(n-2) \times 180^\circ = 5 \times 360^\circ \Rightarrow n-2 = 10 \Rightarrow n = 12$$

(هنرسه ا- صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(امیرحسین ابوالهیوب)

-۱۱۸

(فیزیک - صفحه‌های ۱۳)

-۱۲۴

$$a \text{ (nm)} \times (N) \times \frac{(L)}{(ms)} = b \text{ (J)} \times \frac{(\mu\text{m})^3}{(s)}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{J(\mu\text{m})^3 \times (ms)}{(nm) \times (N) \times (L) \times (s)} \quad | J=1 \text{ m} \times N, L=10^{-3} \text{ m}^3$$

$$\frac{a}{b} = \frac{m \times N \times (10^{-3} \text{ m})^3 \times 10^{-3} \text{ s}}{10^{-9} \text{ m} \times N \times 10^{-3} \text{ m}^3 \times s}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{10^{-21} \text{ m}^4 \cdot N \cdot s}{10^{-12} \text{ m}^4 \cdot N \cdot s} \Rightarrow \frac{a}{b} = 10^{-9}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۱۳)

(سید امیر نیکویی نواحی)

-۱۲۵

گزینه «۱»:

$$0.00027 \mu\text{m} \times \frac{10^{-9} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} = 2/7 \times 10^{-10} \text{ m} \times \frac{10^9 \text{ nm}}{1 \text{ m}} = 2/7 \times 10^{-1} \text{ nm}$$

گزینه «۲»:

$$2.0 \text{ Mm} \times \frac{10^6 \text{ m}}{1 \text{ Mm}} = 2 \times 10^7 \text{ m} \times \frac{10^{-3} \text{ km}}{1 \text{ m}} = 2 \times 10^4 \text{ km}$$

گزینه «۳»:

$$2.0 \mu\text{m}^2 \times \frac{10^{-12} \text{ m}^2}{1 \mu\text{m}^2} = 2 \times 10^{-10} \text{ m}^2 \times \frac{10^6 \text{ mm}^2}{1 \text{ m}^2} = 2 \times 10^{-4} \text{ mm}^2$$

گزینه «۴»:

$$0.00012 \text{ km}^2 = 1/2 \times 10^{-5} \text{ km}^2 \times \frac{10^{+6} \text{ m}^2}{1 \text{ km}^2}$$

$$= 12 \text{ m}^2 \times \frac{10^{-4} \text{ hm}^2}{1 \text{ m}^2} = 1/2 \times 10^{-3} \text{ hm}^2$$

(فیزیک - صفحه‌های ۱۳)

(فرشید رسولی)

-۱۲۶

در عدد 0.205 که دارای ۴ رقم با معناست، اولین رقم سمت راست صفر است که رقم غیرقطعی محسوب می‌شود. دقت اندازه‌گیری آمپرسنج برابر 0.001 A است.

(فیزیک - صفحه‌های ۱۳)

فیزیک (۱)

-۱۲۱

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فیزیک دانشی تجربی است.

گزینه «۲»: بور با اصلاح مدل اتمی رادرفورد (مدل هسته‌ای)، مدل سیاره‌ای

را برای اتم پیشنهاد کرد.

گزینه «۴»: مدل‌ها و نظریه‌های فیزیک در طول زمان همواره معتبر نیستند و

ممکن است دچار تغییر شوند.

(فیزیک - صفحه ۲)

-۱۲۲

(فرشید رسولی)

طبق جدول ۱ - ۲ صفحه ۷ کتاب درسی، فشار کمیت فرعی است و یکای

SI آن پاسکال (Pa) و یکای فرعی آن $\frac{\text{kg}}{\text{m}^2}$ است.

(فیزیک - صفحه ۷)

-۱۲۳

(همطفی فرزانه)

$$4 \text{ cm} = 4 \times 10^{-2} \text{ m}, 60 \text{ mm} = 60 \times 10^{-3} \text{ m}$$

$$2 \text{ dm} = 2 \times 10^{-1} \text{ m}$$

$$4 \times 10^{-2} \text{ m} \times 60 \times 10^{-3} \text{ m} \times 2 \times 10^{-1} \text{ m} = 48 \times 10^{-6} \text{ m}^3 = 4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$4 \times 10^{-2} \text{ m} \times 6 \times 10^{-3} \text{ m} \times 10^{-1} \text{ m} = 4 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$4 \times 10^{-2} \text{ m} \times 6 \times 10^{-3} \text{ m} \times 2 \times 10^{-1} \text{ m} = 48 \times 10^{-6} \text{ m}^3 = 4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3 = 4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$4 \times 10^{-2} \text{ m} \times 6 \times 10^{-3} \text{ m} \times 2 \times 10^{-1} \text{ m} = 48 \times 10^{-6} \text{ m}^3 = 4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3 = 4.8 \times 10^{-5} \text{ m}^3$$

$$\text{مکعب} = \frac{96 \times 10^2 \text{ m}^3}{48 \times 10^{-5} \text{ m}^3} = 2 \times 10^2 \times 10^5 = 2 \times 10^7$$

(فیزیک - صفحه‌های ۱۳)

بنیاد

علمی

آموزن

گشایش

صفحه: ۲۲

اختصاصی بازده ریاضی

پاسخ تشریحی آزمون ۵ مرداد ۹۷

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{V_B}{V_A}$$

$$\frac{V = \pi r^2 h}{\rho = \frac{m}{V}} \Rightarrow \frac{\rho_A}{\rho_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \times \left(\frac{h_B}{h_A}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{1}{2} \rho_B}{\rho_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \left(\frac{r_B}{2r_B}\right)^2 \times \left(\frac{h_B}{2h_B}\right)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{m_B}{m_A} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(مهدی براتی)

-۱۳۰

ابتدا تعداد تستی که در یک ساعت زده می‌شود را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{تست در ساعت } 15 = \frac{60}{4} = 15 \text{ تعداد تست در هر ساعت}$$

حال محاسبه می‌کنیم که در هر روز که ۳ ساعت زمان می‌گذاریم، تعداد تست‌ها از چه مرتبه‌ای است:

$$\text{تست در روز } 15 = 45 = 4 / 5 \times 10^1 \sim 10$$

از تیرماه سال دهم تا تیر ماه سال دوازدهم، ۲ سال فرصت داریم و هر سال

را ۳۶۵ روز در نظر می‌گیریم:

$$\text{روز } 365 = 730 = 7 / 3 \times 10^2 \sim 10^3$$

حال بزرگی‌های تعداد روز و تعداد تست در هر روز را در هم ضرب می‌کنیم

تا مرتبه بزرگی کل تست‌های زده شده به دست بیاید:

$$\text{تست } 10 \times 10^3 = 10^4$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(اسماعیل احمدی)

$$368 \xrightarrow[100]{\text{من تبریز}} \frac{1}{640} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{6} \times \frac{1}{4} \text{ من تبریز} \times \frac{1}{640} \text{ من تبریز} \times \frac{1}{4} \text{ گرم} \times \frac{1}{6} \text{ گرم}$$

در نتیجه:

$$\Rightarrow \frac{368}{4 / 6 \times 640 \times 100} = 1 / 25 \times 10^{-3}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(محمد اسدی)

-۱۲۸

طبق رابطه چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m_1 + m_2 + m_3}{V_1 + V_2 + V_3} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2 + \rho_3 V_3}{V_1 + V_2 + V_3}$$

$$\text{حجم مخلوط} = V \Rightarrow \begin{cases} \rho_1 \\ V_1 = \frac{1}{3} V \end{cases}$$

$$\begin{cases} \rho_2 \\ V_2 = \frac{1}{3} V \end{cases}$$

$$\begin{cases} \rho_3 \\ V_3 = V - \frac{1}{3} V - \frac{1}{3} V = \frac{1}{3} V \end{cases}$$

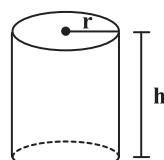
$$\rho = \frac{\rho_1 \left(\frac{1}{3} V\right) + \rho_2 \left(\frac{1}{3} V\right) + \rho_3 \left(\frac{1}{3} V\right)}{V} \Rightarrow \rho = \frac{\rho_1}{3} + \frac{\rho_2}{3} + \frac{\rho_3}{3}$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{2\rho_1 + 3\rho_2 + \rho_3}{6}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(اسماعیل مداری)

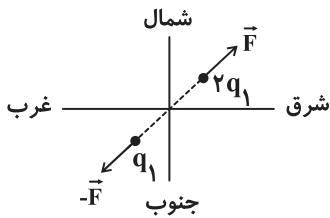
-۱۲۹

$$r_A = 2r_B$$

$$h_A = 2h_B$$

$$\rho_A = \frac{1}{4} \rho_B$$

(فیزیک - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(مسین ناصیح)

-۱۳۴

طبق قانون کولن داریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \quad F = 1/8\pi N, q_1 = -4\mu C$$

$$1/8 = 9 \times 10^9 \times \frac{4 \times 10^{-9} |q_2|}{(0.2)^2} \Rightarrow |q_2| = 2\mu C$$

چون نیروی الکتریکی بین دو بار q_1 و q_2 دافعه است، پس q_1 و q_2 هم نام

$$q_2 = -2\mu C$$

هستند، در نتیجه:

(فیزیک - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(نیما) نوروزی

-۱۳۵

$$\text{با توجه به رابطه } F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2}, \text{ برای مقایسه اندازه نیروی دو ذره}$$

باردار در دو حالت داریم:

$$\frac{F'}{F} = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{\frac{4}{5}q_1 \times \frac{6}{5}q_2}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{96}{25}$$

(فیزیک - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(مهدی رضانکاظمی)

-۱۳۶

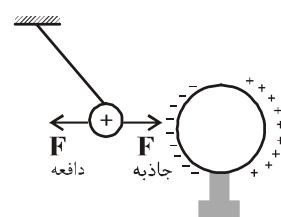
طبق قانون کولن داریم:

$$\left. \begin{aligned} F &= k \frac{q}{r^2} \\ F' &= k \frac{(q+x)(q+2x)}{r^2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{(q+x)(q+2x)}{q^2} = 3$$

(سراسری تهری - ۸۶)

-۱۳۱

هنگامی که کره خنثی را به گلوله آونگ نزدیک می‌کنیم مطابق شکل به دلیل القای الکتریکی، بارهای منفی کره به سمت بارهای مثبت گلوله جذب می‌شود و در طرف دیگر بارهای مثبت قرار می‌گیرند. در نتیجه به علت جاذبه الکتریکی، گلوله به سمت کره جذب می‌شود.

گلوله آونگ و کره رسانا جذب یکدیگر می‌شوند \Rightarrow دافعه $F >$ جاذبه F

پس از تماس، بار مثبت گلوله بین کره و گلوله تقسیم شده و هر دو دارای بار مثبت می‌شوند و به علت نیروی دافعه بین بارهای همانم، یکدیگر را دفع می‌کنند.

(فیزیک - صفحه‌های ۲ و ۳)

-۱۳۲

(غلامرضا محبی)

بار یک جسم نمی‌تواند کمتر از بار پایه $e = 1/6 \times 10^{-19} C$ باشد و همواره مضرب درستی از بار پایه است.

گزینه «۱»:

$$\frac{q}{e} = \frac{9/6 \times 10^{-18}}{1/6 \times 10^{-19}} = 60$$

گزینه «۲»:

q < e

گزینه «۳»:

q < e

گزینه «۴»:

(فیزیک - صفحه‌های ۳ تا ۵)

-۱۳۳

(غلامرضا محبی)

نیروی بین دو بار الکتریکی نقطه‌ای، هماندازه و در خلاف جهت هماند.

بنیاد

آموزن

گاهی

$$F_{12} = \frac{k |q_1||q_2|}{r_{12}^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 5 \times 10^{-6} \times 10 \times 10^{-6}}{25 \times 10^{-4}}$$

$$\Rightarrow F_{12} = 180 \text{ N}$$

(فیزیک - ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(کاظم شاهمندی)

-۱۳۹

وقتی اندازه یکی از بارها کاهش می‌یابد، اندازه نیروی الکتریکی بین آن‌ها نیز

با توجه به ثابت ماندن فاصله بین دو بار کاهش می‌یابد. بنابراین در حالت

اول نیروی بزرگ‌تری خواهیم داشت.

$$F_1 - F_2 = 45 \text{ N} \xrightarrow{F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2}} \frac{k}{r^2} [(3q)(q) - (3q - 3)q] \times 10^{-12} = 45$$

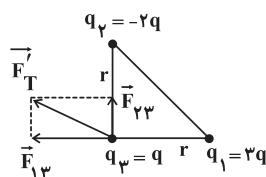
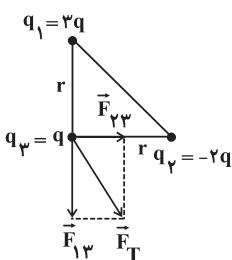
$$\Rightarrow \frac{9 \times 10^9}{(3 \times 10^{-2})^2} [3q^2 - 3q^2 + 3q] \times 10^{-12} = 45$$

$$\Rightarrow 10^{13} (3q) \times 10^{-12} = 45 \Rightarrow 3q = 45 \Rightarrow q = \frac{45}{3} = 15 \mu\text{C}$$

(فیزیک - ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

(ملیمه بعفری)

-۱۴۰

همان‌طور که در شکل نشان داده شده است، اندازه نیروی \vec{F}_T تغییر نمی‌کند ولی جهت آن تغییر خواهد کرد.

$$F_T = F'_T = \sqrt{F_{13}^2 + F_{23}^2}$$

(فیزیک - ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

$$\Rightarrow \frac{x^2 + 2qx + qx + 2x^2}{q^2} = 3 \xrightarrow{q=2\mu\text{C}} \frac{3x^2 + 6x + 4}{4} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 + 3x + 2}{2} = 3 \Rightarrow x^2 + 3x - 4 = 0 \Rightarrow (x-1)(x+4) = 0$$

$$\Rightarrow x = +1\mu\text{C} \text{ یا } x = -4\mu\text{C}$$

(فیزیک - ۲ - صفحه‌های ۵ تا ۷)

-۱۳۷

(سعید منبری)

$$\text{با استفاده از رابطه } E = \frac{k|q|}{r^2} \text{ داریم:}$$

$$\frac{E_3}{E_1} = \left(\frac{r_1}{r_3}\right)^2 \Rightarrow \frac{100}{169} = \left(\frac{r}{r+3}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{10}{13} = \frac{r}{r+3} \Rightarrow r = 10 \text{ cm}$$

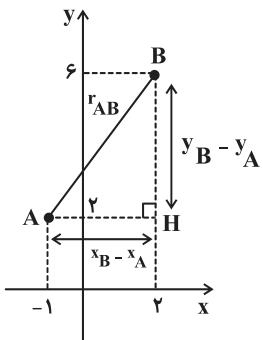
حال اندازه میدان الکتریکی را در فاصله ۲۶ سانتی‌متری از بار به دست

$$\frac{E_3}{100} = \left(\frac{13}{26}\right)^2 \Rightarrow E_3 = 25 \frac{\text{N}}{\text{C}}$$

(فیزیک - ۲ - صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

-۱۳۸

(بیهوده کامران)

در شکل زیر، با استفاده از رابطه فیثاغورس در مثلث ABH داریم:

$$r_{AB} = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$$

$$r_{AB} = \sqrt{(2+1)^2 + (2-1)^2} = 5 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow 1\ell y = 6 / 3 \times 10^4 \text{ AU} \Rightarrow 1 \text{ AU} \times \frac{1\ell y}{6 / 3 \times 10^4 \text{ AU}} \approx 1 / 4 \times 10^{-4} \ell y$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(سیدعلی میرنوری) - ۱۴۷

با استفاده از رابطه مربوط به چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_1 + m_2}{V_1 + V_2} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2}{V_1 + V_2}$$

$$\Rightarrow \gamma = \frac{4V_1 + 11V_2}{V_1 + V_2} \Rightarrow 2V_1 = 4V_2 \Rightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{4}{3}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(سیدعلی میرنوری) - ۱۴۸

در اینجا حجم روغن بیرون ریخته برابر حجم سنگ است. بنابراین داریم:

$$V = \frac{m}{\rho} = \frac{3200}{0 / 8} = 400 \text{ cm}^3$$

حال برای تعیین چگالی سنگ داریم:

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{\text{سنگ}}{\text{سنگ}} = \frac{\text{وزن}}{4000 \text{ cm}^3} = \frac{200}{4 \times 10^{-3}} \text{ kg/m}^3 = 5000 \text{ kg/m}^3$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(فرهاد اصغری) - ۱۴۹

$$V_{\text{تپر}} = \frac{m}{\rho} = \frac{2000 \text{ g}}{2 / 5 \text{ g/cm}^3} = 1000 \text{ cm}^3$$

$$10^3 = 1000 \text{ cm}^3 = \text{ظاهری مکعب}$$

$$1000 - 800 = 200 \text{ cm}^3 = \text{حفره}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(سیدعلی میرنوری) - ۱۵۰

اگر هر سال را ۳۶۵ روز دزنظر بگیریم، مقدار حجم هوایی که در یک سال وارد بدن می‌شود را می‌یابیم.

$$365 \text{ روز} \times 10^2 \text{ روز} = 36500 \text{ روز} = 10^5 \text{ روز}$$

$$= 24 \times 60 \times 6 = 24 \times 6 \times 10^1 \times 6 \times 10^0 = 24 \times 6 \times 10^1 \text{ حجم هوای ورودی در هر روز}$$

$$\sim 10^1 \times 10^2 = 10^3 \text{ L}$$

$$\text{سال} \sim 10^2 \text{ سال} \times 10^1 \text{ سال} = 10^3 \text{ سال} = \text{عمر متوسط شخص}$$

حجم هوای ورودی به بدن در تمام عمر

$$= 10^4 \times 10^3 \times 10^2 = 10^9 \text{ L}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

فیزیک (۱) - ۱۴۱

(امیر معموری از نایاب)

برای نوشتمن یکای یک کمیت فرعی بحسب یکای کمیت‌های اصلی، از تعریفها و رابطه‌های فیزیکی که بین کمیت‌ها وجود دارد، استفاده می‌کنیم، داریم:

$$\text{نیرو} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}$$

$$\text{کار} = \text{N} \cdot \text{m} \Rightarrow \text{جایه‌جایی} \times \text{نیرو} = \text{کار} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$$

$$\text{توان} = \frac{\text{J}}{\text{s}} \Rightarrow \text{توان} = \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^3}$$

$$\Rightarrow \text{توان} = \text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-3} \Rightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = 2 \\ c = -3 \end{cases} \Rightarrow a + b + c = 0$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(فرشید رسولی) - ۱۴۲

$$1 \text{ nm} \times \frac{10^{-9} \text{ m}}{1 \text{ nm}} \times \frac{10^{-3} \text{ km}}{1 \text{ m}} = 10^{-12} \text{ km}$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(فرشید رسولی) - ۱۴۳

$$\left(\frac{3 / 8 \text{ m}}{19 \text{ day}} \right) \times \left(\frac{10^6 \mu\text{m}}{1 \text{ m}} \right) \times \left(\frac{1 \text{ day}}{24 \times 60 \times 60 \text{ s}} \right) = 2 / 31 \left(\frac{\mu\text{m}}{\text{s}} \right)$$

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

(سیدعلی میرنوری) - ۱۴۴

کمترین درجه‌بندی خط کش $5 \text{ cm} / 25 \text{ cm} \pm 0$ است. پس خطای اندازه‌گیری اندازه‌گیری صحیح باشد. یعنی $\frac{1}{3} \text{ cm} \pm 0$ می‌باشد. از طرفی طول جسم از $\frac{1}{5} \text{ cm} \pm 0$ بیش تر ولی از $4 / 0 \text{ cm} \pm 0$ کمتر است. پس عدد حدسی آن می‌تواند حدود 7 ± 0 باشد، یعنی طول جسم $\frac{1}{3} \text{ cm} \pm 0 / 3 \text{ cm} / 2 / 7 \text{ cm} \pm 0$ می‌تواند گزارش شود.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

(عزیزالله علی اصغری) - ۱۴۵

چون دور کلاهک ریزسنج به 50 قسمت مساوی تقسیم شده است و از طرفی هر دور کامل معادل 1 mm می‌باشد، پس یک قسمت از آن 50 قسمت که معادل دقت ریزسنج می‌باشد برابر است با:

$$\frac{1}{50} \times 1 \text{ mm} = 0 / 02 \text{ mm}$$

پس دقت ریزسنج $0 / 02 \text{ mm} / 0$ است.

(فیزیک ا- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

(محمد اسدی) - ۱۴۶

سال نوری برابر با فاصله‌ای است که نور در مدت یک سال طی می‌کند. پس:

$$3 / 15 \times 10^7 (\text{s}) \times 3 \times 10^8 \left(\frac{\text{m}}{\text{s}} \right) = 9 / 45 \times 10^{15} \text{ m}$$

$$\Rightarrow 1\ell y = 9 / 45 \times 10^{15} \text{ m} \Rightarrow \frac{1\ell y}{1 \text{ AU}} = \frac{9 / 45 \times 10^{15} \text{ m}}{1 / 5 \times 10^{11} \text{ m}} = 6 / 3 \times 10^4$$

ب) در انفجار مهیب (مهانگ) که طی آن انرژی عظیمی آزاد شده است.

ذره‌های زیراتمی مانند الکترون، پروتون و نوترون تولید شده است. پس از

این ذره‌های زیراتمی، عنصرهای هیدروژن و هلیم، پا به عرصه جهان

گذاشتند.

پ) هر چه دمای ستاره‌هایی با اندازه یکسان، بیشتر باشد، شرایط تشکیل

عنصرهای سنگین‌تر فراهم می‌شود.

(شیمی ا- صفحه‌های ۳ و ۴)

(مسعود روستایی)

-۱۵۵-

برای محاسبه تعداد مولکول‌ها با جرم مولی متفاوت، به شرط آن که جرم

مولی‌ها پشت سر هم باشد، می‌توان از رابطه زیر استفاده نمود:

= تعداد مولکول‌ها با جرم متفاوت

۱ + (حداقل جرم مولی ممکن - حداکثر جرم مولی ممکن)

تعداد مولکول‌های H_2O با جرم متفاوت

$$= ((2 \times 2 + 17) - (2 \times 1 + 16)) + 1 = 4$$

تعداد مولکول‌های H_7O_7 با جرم متفاوت

$$= ((2 \times 2 + 2 \times 17) - (2 \times 1 + 2 \times 16)) + 1 = 5$$

$$\frac{5}{4} = 1 / 25 = \text{نسبت خواسته شده}$$

(شیمی ا- صفحه‌های ۵، ۶، ۱۳ و ۱۵)

(میلاد کربمی)

-۱۵۱-

شکل «الف» نشان دهنده پیوستگی ماده در نگاه ماکروسکوپی است.

شکل «ب» نشان دهنده کوانتمی بودن ماده در نگاه میکروسکوپی است.

(شیمی ا- صفحه ۲۵)

(امیرضا پیروی نسب)

-۱۵۲-

در طیف نشری خطی اتم هیدروژن نوار قرمز مربوط به طول موج ۶۵۶

نانومتر، نوار آبی مربوط به طول موج ۴۳۴ نانومتر، نوار سبز مربوط به طول

موج ۴۸۶ نانومتر و نوار بنفش مربوط به طول موج ۴۱۰ نانومتر است.

(شیمی ا- صفحه ۲۷)

(مسعود روستایی)

-۱۵۳-

عنصر Y با عدد اتمی ۳۳ مربوط به گروه ۱۵ جدول دوره‌ای است. عناصر

گروه ۱۵ به صورت زیر هستند:

(شیمی ا- صفحه‌های ۹ تا ۱۳)

(حسن رهمنی کوکنده)

-۱۵۴-

الف) فراوان‌ترین عنصر در سیاره زمین، Fe می‌باشد.

$$\Rightarrow n = \frac{6}{2} = 3 ,$$

$$m_{\text{باقیمانده}} = \frac{0/\lambda}{3} = 0/1 \text{ g}$$

(شیمی ا- صفحه ۶)

(بیژن باخیان؛ زاده)

$$M_B = \frac{6/0.2 \times 10^{23} B}{1 \text{ mol } B} \times \frac{1 \text{ g } B}{3/0.1 \times 10^{22} B} = 4.0 \text{ g } \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$M_A = 4.0 \times 0.75 = 3.0 \text{ g } \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$\text{جرم عنصر A برای تعداد اتم برابر با عنصر B} = 2 \times 0.75 = 1.5 \text{ g}$$

(شیمی ا- صفحه های ۱۶ تا ۱۹)

(منصور سلیمانی ملکان)

در ابتدا جرم مولی عنصر A را تعیین می کنیم. جرم مولی یعنی جرم

۶/۰۲×۱۰۲۳ اتم از یک عنصر؛ بنابراین خواهیم داشت:

$$M_A = \frac{6/0.2 \times 10^{23} A}{1 \text{ mol } A} \times \frac{1/4 \text{ g } A}{9/0.3 \times 10^{22} A} = 5.6 \text{ g } \cdot \text{mol}^{-1}$$

حال محاسبه می کنیم در یک مول از ترکیب داده شده چند مول A وجود دارد.

$$? \text{ mol } A = 1 \text{ mol } \text{ ترکیب } \times \frac{16/8 \text{ g } A}{0/1 \text{ mol } \text{ ترکیب}} \times \frac{1 \text{ mol } A}{5.6 \text{ g } A} = 3 \text{ mol } A$$

(شیمی ا- صفحه های ۱۶ تا ۱۹)

(فامد پویان نظر)

-۱۵۶

انرژی: پرتوهای فرابنفش < پرتوهای فروسرخ < ریزموج ها

(شیمی ا- صفحه ۲۰)

(ممدرضا وسکری)

-۱۵۷

$$? \text{ mol Fe} = 5/6 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} = 0/1 \text{ mol Fe}$$

باید تعداد مول های اتم آهن با تعداد مول های اتم های سازنده آب برابر باشد.

$$? \text{ g H}_2\text{O} = 0/1 \text{ mol} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{3 \text{ mol} \text{ آب}} = \text{آب}$$

$$\times \frac{18 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 0/6 \text{ g H}_2\text{O}$$

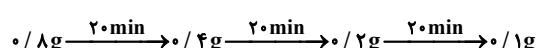
(شیمی ا- صفحه های ۱۶ تا ۱۹)

(مسعود روستایی)

-۱۵۸

راه حل منطقی و بدون فرمول برای حل این تیپ سوالات به صورت زیر است:

۰/۸ g مقدار اولیه

مقدار باقیمانده پس از ۱ ساعت: ۰/۱ g

راه حل دوم:

$$m_{\text{باقیمانده}} = \frac{m_{\text{اولیه}}}{\frac{t}{n}} ,$$

$$n = \frac{t}{\frac{\text{نیم عمر}}{t}}$$

(ایمان حسین نژاد)

-۱۶۴

با توجه به شکل «ب» صفحه ۸ کتاب درسی می‌توان دریافت رنگ عناصر کلر، گوگرد و فسفر به ترتیب زرد (مايل به سبز)، زرد و قرمز می‌باشد.
نکته: توجه داشته باشید عنصر فسفر به رنگ سفید هم یافت می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه عناصر گروه ۱۴ رسانای جریان الکتریستیه هستند.

گزینه «۲»: میزان چکش خواری عناصر گروه ۱۴ از بالا به پایین افزایش می‌یابد.

گزینه «۳»: این دسته‌بندی براساس رفتار عناصر صورت گرفته است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(امیر رضا پیروی نسب)

-۱۶۵

الف) از ۶ عنصر موجود در گروه ۱۴، ۵ تای آن‌ها دارای سطح درخشان می‌باشند؛ بنابراین حدود $83/3$ درصد از آن‌ها دارای سطح درخشان می‌باشند. (دقت کنید در زیر عنصر سرب نیز فلزی از گروه چهاردهم قرار دارد که در صفحه ۷ کتاب درسی، ویژگی‌های آن بررسی نشده است).

ب) فلزات به طور عمده در سمت چپ و مرکز جدول دوره‌ای عناصر قرار دارند.

پ) خواص فیزیکی و شیمیایی عناصرها به صورت دوره‌ای تکرار می‌شود که به قانون دوره‌ای عناصرها معروف است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

(فرزاده پور علیرضا)

-۱۶۶

بیست و چهارمین عنصر جدول دوره‌ای، $\text{Cr}_{۲۴}$ است؛ بنابراین داریم:

$$24\text{Cr} : 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$$

$$\begin{cases} I = 1 & \text{تعداد الکترون‌ها با } 12 \\ I = 0 & \text{نسبت خواسته شده} \Rightarrow \frac{12}{7} \\ I = 0 & \text{تعداد الکترون‌ها با } 0 \end{cases}$$

(شیمی ۲ - صفحه ۶)

(ایمان حسین نژاد)

شیمی (۲)

-۱۶۱

طبق حاشیه صفحه ۲ کتاب درسی، کلمات «فولاد» و «نیمه رساناهای» به ترتیب می‌توانند جاهای خالی موجود در عبارت صورت سوال را به درستی تکمیل کنند.

(شیمی ۲ - صفحه ۲)

(فاطم پویان نظر)

-۱۶۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان‌های پیشین فقط از برخی مواد طبیعی مانند چوب، سنگ، خاک، پشم و پوست بهره می‌بردند، اما با گذشت زمان توانستند موادی مانند سفال را تولید و برخی فلزها را نیز استخراج کنند.

گزینه «۳»: همه مواد طبیعی و مصنوعی از کره زمین به دست می‌آیند.

گزینه «۴»: به تقریب جمله کل مواد در کره زمین ثابت است.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۲ تا ۴)

(ممدرضا و سکری)

-۱۶۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در سال ۲۰۳۰، به تقریب در مجموع ۷۰ میلیارد تن از مواد ذکر شده، استخراج و مصرف خواهد شد.

گزینه «۲»: ترتیب میزان استخراج و مصرف این مواد به صورت «مواد معدنی > سوخت‌های فسیلی > فلزها» می‌باشد.

گزینه «۴»: در سال ۲۰۱۵ به تقریب ۷ میلیارد تن فلز در جهان استخراج و مصرف شده است.

(شیمی ۲ - صفحه ۴)

پ) پنجمین عنصر این دسته در دوره ۲ و گروه ۱۷ جای دارد. (F)

ت) دوازدهمین عنصر دوره ۴ در گروه ۱۲ جای دارد. (Zn)

ث) چهارمین عنصر گروه ۱۷ در دوره ۵ جای دارد. (I)

با توجه به توضیحات داده شده، چپ‌ترین عنصر که در خانه‌های پایین‌تر

جای دارد، از میان عناصر داده شده مورد (ب) می‌باشد و راست‌ترین عنصر

که در خانه‌های بالاتر قرار دارد، مورد (پ) می‌باشد.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۶ تا ۹)

(محمدعلی نیک‌پیما)

-۱۷۰

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست؛ فسفر نیز جامد است.

گزینه «۲»: درست؛ چون جدول با فلزات شروع و به نافلزات ختم می‌شود.

(فلزات دارای رسانایی و نافلزات فاقد آن هستند).

گزینه «۳»: درست؛ گوگرد و کلر

گزینه «۴»: درست؛ چون فلزات در سمت چپ جدول دوره‌ای، برخلاف

نافلزات که در سمت راست جدول دوره‌ای هستند، میل به از دست دادن

الکترون دارند.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۷ تا ۹)

(فرزانه پورعلیرضا)

-۱۶۷

با توجه به صفحات ۵ و ۹ کتاب درسی کلمات «پراکندگی منابع» و «فلزها»

به ترتیب می‌توانند عبارت‌های «الف» و «ب» را به درستی تکمیل نمایند.

(شیمی ۲ - صفحه‌های ۵ و ۹)

(محمد عظیمیان زواره)

-۱۶۸

در هر دوره از جدول دوره‌ای از راست به چپ (با کاهش عدد اتمی) خاصیت

فلزی افزایش می‌یابد. در هر گروه با افزایش عدد اتمی خصلت فلزی افزایش

و خصلت نافلزی کاهش می‌یابد؛ بنابراین عناصرهای بالاتر خاصیت نافلزی

بیشتری دارند.

(شیمی ۳ - صفحه ۹)

(منصور سلیمانی ملکان)

-۱۶۹

در جدول دوره‌ای عناصر در هر دوره از چپ به راست با افزایش عدد اتمی

خصلت نافلزی بیشتر می‌شود و در هر گروه از بالا به پایین خصلت فلزی

افزایش می‌یابد؛ بنابراین هر چه عنصر چپ‌تر و پایین‌تر باشد، خصلت فلزی

بیشتر و هر چه بالاتر و راست‌تر باشد، خصلت نافلزی بیشتری دارد. (البته

بدون درنظر گرفتن گازهای بی‌افر). حال به بررسی جایگاه‌های داده شده

می‌پردازیم:

الف) سومین عنصر دوره سوم در گروه ۱۳ جای دارد. (Al)

ب) هفتمین عنصر این دسته در گروه اول و دوره ۴ جای دارد. (K)

گزینه «۴»: همهٔ تکنسیم موجود در جهان به طور مصنوعی ساخته شده است

و هیچ مقدار از آن در طبیعت یافت نمی‌شود.

(شیمی - صفحه‌های ۷ و ۸)

(حسن رهمتی کوکنده)

-۱۷۴

شیمی‌دان‌ها ۱۱۸ عنصر شناخته شده را براساس یک معیار و ملاک در

جدولی با چیدمانی ویژه کنار هم قرار داده‌اند. هر ردیف افقی جدول، که

نشان دهندهٔ چیدمان عنصرها بر حسب افزایش عدد اتمی است، دوره نام

دارد، در حالی که هر ستون، شامل عنصرها با خواص شیمیابی مشابه است و

گروه نام دارد.

(شیمی - صفحه‌های ۹ تا ۱۳)

(سید رهیم‌هاشمی‌دهکردی)

-۱۷۵

$3 \times 1 + 8 = 11$

$(3 \times 1 + 8) - 1 = 10$

دقت کنید که برای محاسبه تعداد الکترون‌های موجود در یک ذره، بار

الکتریکی آن را نیز در نظر می‌گیریم.

(شیمی - صفحه‌های ۵ و ۶)

(پهان‌بناه هاتمنی)

-۱۷۶

رنگ شعله فلز لیتیم، قرمز می‌باشد که طول موج آن بیشتر از نورهای سبز و

زرد می‌باشد.

(شیمی - صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

(مسعود روستایی)

-۱۷۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هیدروژن ۷ ایزوتوپ دارد که ۳ مورد طبیعی و ۴ مورد ساختگی

هستند.

گزینه «۲»: ^{93}Tc بسیار ناپایدار است.

گزینه «۳»: مواد پرتوزا در تولید انرژی الکتریکی کاربرد دارند.

(شیمی - صفحه‌های ۶ تا ۸)

(امین نوروزی)

-۱۷۲

$$\frac{\text{یون}}{\text{یون}} = \frac{7}{8} \times \frac{\text{mg Na}_\gamma\text{S}}{\text{mg Na}_\gamma\text{S}} \times \frac{1 \text{ mol Na}_\gamma\text{S}}{78 \times 10^{-3} \text{ mg Na}_\gamma\text{S}} \times \frac{3 \text{ mol}}{1 \text{ mol Na}_\gamma\text{S}}$$

$$\times \frac{\text{یون}}{\text{یون}} = \frac{6 / 0.2 \times 10^{-3}}{1 / 8 \times 10^{-3}} \approx \frac{\text{یون}}{\text{یون}}$$

(شیمی - صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

(میلار کرمه)

-۱۷۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نسبت تعداد نوترون‌ها به پروتون‌ها در اتم ^{93}Tc تقریباً برابر با

$1/3$ است.

گزینه «۲»: به دلیل این که یون حاوی ^{93}Tc با یون یدید اندازه مشابهی

دارد و غده تیروئید هنگام جذب یون یدید، این یون را نیز جذب می‌کند، از

آن در تصویربرداری غده تیروئید استفاده می‌شود.

$$\frac{n(n-1)}{2} = \frac{6(6-1)}{2} = 15$$

(شیمی ا- صفحه‌های ۲۴۵ تا ۲۷۷)

(ممدرضا و سکری)

(سید رفیع هاشمی، هکبردی)

-۱۷۷

$$\begin{cases} m_1 \\ f_1 = 3 \end{cases}$$

ایزوتوپ سبک‌تر

$$\begin{cases} m_2 = m_1 + 2 \\ f_2 = 1 \end{cases}$$

ایزوتوپ سنگین‌تر

$$\bar{M} = \frac{m_1 f_1 + m_2 f_2}{f_1 + f_2} \Rightarrow 35 / 5 = \frac{m_1 \times 3 + (m_1 + 2) \times 1}{3 + 1}$$

$$\Rightarrow m_1 = 35 \text{ amu} \Rightarrow m_2 = 35 + 2 = 37 \text{ amu}$$

(شیمی ا- صفحه‌های ۱۵ تا ۲۳ و ۶)

عبارت‌های «پ» و «ت» صحیح هستند. بررسی سایر عبارت‌ها:

عبارت «الف»: در این فرایند، یک ایزوتوپ دلخواه، چه پایدار و چه ناپایدار، انتخاب شده و میزان آن را در مخلوط افزایش می‌دهند.

عبارت «ب»: در این فرایند، الزاماً رادیوایزوتوپ را جدا نمی‌کنند، بلکه فراوانی یک ایزوتوپ خاص را در مخلوط ایزوتوپ‌ها افزایش می‌دهند.

(شیمی ا- صفحه‌های ۷ و ۸)

(مهربانی ممدری)

-۱۷۸

روش اول:

تمام انتقال‌های الکترونی از $n = 1$ تا $n = 6$:

$$n = 6 \rightarrow n = 5 / n = 6 \rightarrow n = 4 / n = 6 \rightarrow n = 3$$

$$/ n = 6 \rightarrow n = 2 / n = 6 \rightarrow n = 1$$

$$n = 5 \rightarrow n = 4 / n = 5 \rightarrow n = 3 / n = 5 \rightarrow n = 2 / n = 5 \rightarrow n = 1$$

$$n = 4 \rightarrow n = 3 / n = 4 \rightarrow n = 2 / n = 4 \rightarrow n = 1$$

$$n = 3 \rightarrow n = 2 / n = 3 \rightarrow n = 1$$

$$n = 2 \rightarrow n = 1$$

درنتیجه انتقال‌های الکترون از $n = 6$ تا $n = 1$ ، انتظار ۱۵ خط نشی را داریم.

روش دوم:

تعداد خط‌ها (طول موج‌های متفاوت) در طیف نشی حاصل از انتقال الکترون

از لایه n به لایه 1 :

(مسن رحمتی لوکنده)

-۱۸۰

با توجه به این که خورشید، سالانه $3.65 \times 10^{32} \text{ J}^{۳۲}$ انرژی به سوی زمین گسیلمی‌دارد؛ بنابراین روزانه $10^{۳۲} \text{ J}$ انرژی به سوی زمین ساطع می‌کند.

$$E = mc^2 \Rightarrow m = \frac{E}{c^2} = \frac{10^{۳۲}}{(3 \times 10^8)^2}$$

$$\approx 111/111 \times 10^3 \text{ kg} = 111/111 \times 10^6 \text{ g}$$

(شیمی ا- صفحه‌های ۵ و ۶)